

ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΦΥΛΛΑ..

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ
ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΕΩΣ καὶ ΕΡΕΥΝΗΣ ΖΩΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ 7ου καὶ 8ου ΤΕΥΧΟΥΣ

— Πολιτική κρίσις. Διέξοδος. Ἀνασύνταξις καὶ συναρμολό- γησις Ἐθνικοφρόνων ἀντιβενιζελικῶν καὶ φιλελευθέρων εἰς Ἐνιαίαν Πολιτικὴν Δύναμιν.	Σελίς 55 - 70
— ΓΕΩΡΓΙΟΣ ὁ Βος	71
— Τὸ μνημόσυνον τοῦ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ. Πολι- τικολογία	71
— Τὰ περιοριστικὰ τοῦ Ἐμπορίου μέτρα	72
— Περὶ Ἀγγλοφιλίας κλπ. Μία ἐπανόρθωσις	73
— Ἡ Βαλκανικὴ Συνεννόησις καὶ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἀγκύρας	73
— Ἡμεῖς καὶ οἱ Ξένοι	75
— Ἡ Ἑλλάς μεταξὺ τῶν δύο πολέμων	81
— Τὰ προβλήματα τῶν Νέων. Πνευματικῶς καὶ σωματικῶς ἱκανοὶ στεροῦμενοι ἐργασίας	85
— Ἐπελθοῦσαι εἰς τὴν Ἀμερικανικὴν Οἰκονομίαν μεταβολαί	87
— Δυνατότητες τῆς Πολιτικῆς τοῦ Δυτικοῦ κόσμου ἔναντι τῆς Σοβιετικῆς ἐπεκτάσεως	88
— ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΑ σημειώματα	88

ΕΤΟΣ Β'. 15 καὶ 31 ΜΑΡΤΙΟΥ 1955 ΦΥΛΛΑ 7 καὶ 8

ΕΚΔΟΣΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΠΑΝ. Ν. ΠΙΠΙΝΕΛΗ

Ἐπιμελεία ΠΑΝΟΥ Ε. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ
π. Βουλευτοῦ - Δικηγόρου

ΓΡΑΦΕΙΑ Δραγατσάνιου 4 Πλατεία ΚΛΑΘΜΩΝΟΣ
(Παραπλεύρως παλαιοῦ Ὑπουργ. Ἐσωτερικῶν)

ΑΘΗΝΑΙ

OFFICINE GALILEO

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ :

FIRENZE, SPEZIA, BATTAGLIA, MILANO, MARGHERA, TARANTO

ΠΡΟΪΟΝΤΑ :

ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ :

- Όργανα ελέγχου και μετρήσεως, εργαστηριακά και βιομηχανικά.
- Ηλεκτρικοί γνώμονες.
- Όργανα υψηλής τάσεως μέχρι 260.000 Βόλτ.
- Πίνακες ελέγχου και χειρισμών.
- Έγκαταστάσεις μετρήσεως μονώσεως μέχρι 1.000.000 Βόλτ.
- Τηλέγραφοι Μηχανών, όργανα πλεύσεως, ηλεκτρικός εξοπλισμός πλοίων.
- Ηλεκτροδιαγνωστικά καταγραφικά, μηχανήματα.
- Ραδιοπομποί.
- Σταθμοί ηλεκτροακουστικού ελέγχου φραγμάτων.

ΟΠΤΙΚΗ ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ :

- Φακοί πάσης φύσεως, διόπτραι κλπ.
- Φωτογραφικά μηχαναί.
- Φωτογραφικά μηχανήματα μεγάλης ακριβείας.
- Μικροσκόπια, ζυγοί αναλύσεων και πάσης φύσεως όπτικά όργανα εργαστηρίων.
- Προβολείς διά πλατέας, εργοστάσια κλπ.

ΜΗΧΑΝΙΚΗ :

- Μηχανικά κατασκευαί ακριβείας.
- Ηλεκτρομηχανικά κατασκευαί.
- Μηχανήματα κλωστοϋφαντουργίας πάσης φύσεως.
- Κοπτικά και ραπτικά μηχαναί.
- Μηχανήματα ελέγχου άντοχής υλικών.
- Διαχωριστήρες ελαίου.

ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ και ΟΡΓΑΝΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΦΥΣΙΚΗΣ
ΜΕΤΑΛΛΙΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΙ κ. λ. π.

Αντιπρόσωποι εν Ελλάδι
«ΓΑΛΙΛΑΙΟΣ»

Ανώνυμος Ελληνική Εταιρία Ηλεκτρισμού
δδδς Τσώρτσιλ 7 - Αθήναι - Τηλέφ. 25.391

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

ΔΩΡΕΑ

ΗΜΕΡΟΜ.

ΑΡΙΘ.

ΔΩΡΕΑ Φ. 75.082

4.6.92

45568

“ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΦΥΛΛΑ,”

ΔΕΛΤΙΟΝ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΕΩΣ και ΕΡΕΥΝΗΣ ΖΩΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΕΤΟΣ Β' Φύλλον 7-8
Δραγατσάνιου 4 ΠΑΝΑΓ. Ν. ΠΙΠΙΝΕΛΗ (Σελ. 65-88)
(Πλατεία Κλαομῶνος) Έκδοσις Δεκαπενθήμερος
ΑΘΗΝΑΙ Υπό ΠΑΝΟΥ Ε. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ 15 & 31 Μαρτίου
Τηλ. 23.191 π. Βουλευτοῦ 1955

31 Μαρτίου 1955

Ἡ πολιτικὴ κρίσις τὴν ὁποῖαν δημιουργεῖ ἡ ὑπὸ τῶν κυριωτέ-
ρων κυβερνητικῶν δημοσιογραφικῶν ὁργάνων διαπιστουμένη μετα-
στροφή τῆς κοινῆς γνώμης ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς ὀγκουμένας ἐξ
ἀντικειμένου δυσχερείας εἰς τὸν οἰκονομικόν, τὸν κοινωνικόν καὶ τὸν
ἐξωτερικὸν τομέα, ἀπετέλεσεν ἀπὸ τινος τὸ προέχον θέμα συζητή-
σεως τόσο ἐν τῷ τύπῳ ὅσον καὶ ἐν τοῖς παρασκηνοῖς τῆς πολιτικῆς
ζωῆς. Ἀδιαφόρως ἀπὸ ποίας πλευρᾶς τίθεται τὸ ζήτημα—εἴτε ὡς
εἰσήγησις περὶ τῆς ἀνάγκης ἀνασχηματισμοῦ τῆς Κυβερνήσεως—εἴτε
ὡς εἰσήγησις περὶ ἀνασυγκροτήσεως τοῦ «Συναγερμοῦ» εἰς «κόμμα»,
εἴτε—καὶ εἰλικρινέστερον—ὡς ἀγὼν ἐξασφαλίσεως μιᾶς πολιτικῆς
κληρονομίας—κοινὴ εἶναι ὅλων τῶν συζητήσεων αὐτῶν ἡ ἀφετηρία
καὶ ἡ κατάληξις:

«Κάτι δὲν πηγαίνει καλὰ», «αὔριον θὰ εἶναι ἴσως ἀργά» καὶ ἡ
αὔριον αὐτὴ—πρὸ παντός—δὲν θὰ εἶναι μίᾳ συνήθους κοινοβουλευτικῆς
αὔριον ὅταν ὑπὸ τὰς ἀράς τῆς κοινῆς γνώμης ἀποπέμπεται μίᾳ
κακῇ Κυβέρνησις καὶ τὸ Ἔθνος παραδίδει εἰς τὴν διάδοχον αὐτῆς ἀ-
νέπαφον τὸν θησαυρὸν τῶν ἐλπίδων του.

Ὅθι εἶναι μίᾳ ἄλλου εἴδους αὔριον.

Διότι τὴν αὔριον αὐτὴν δὲν συνθέτουν μόνον τὰ ἀριθμητικὰ δεδο-
μένα τῆς καταστάσεως καὶ ἡ ἐκδηλουμένη ἤδη μεταβολὴ εἰς τὰς σχέ-
σεις τῶν πολιτικῶν δυνάμεων τοῦ τόπου. Τὴν αὔριον αὐτὴν προσδι-
ορίζουν πρὸ παντός αἱ ποιοτικαὶ ἀλλοιώσεις εἰς τοὺς πολιτικούς προσ-
ανατολισμοὺς τῶν μαζῶν καὶ τὴν ψυχολογίαν τῶν, ὡς καὶ αἱ κατα-
θλιπτικά ἐξ ἀντικειμένου δυσχερεῖαι τῆς καταστάσεως.

Ἀριθμητικῶς, αἱ δημοτικαὶ ἐκλογαὶ μᾶς προϊδεάζουν ἐπαρκῶς
ἐπὶ τῆς ἐπελθούσης μεταστροφῆς, καὶ κατέδειξαν, κατὰ τρόπον ἀνε-
πίδεκτον ἀμφισβητήσεως τὴν εὐπάθειαν—ἂν μὴ τι ἄλλο—τῆς σημερι-
νῆς «συντριπτικῆς» πλειονοψηφίας.

Ἡ φαντασμαγορία τῆς ἐν τῇ Βουλῇ ἐμφανιζομένης «συντριπτι-
κῆς πλειονοψηφίας» ἀφῆκε νὰ λησμονηθῇ σὺν τῷ χρόνῳ τὸ γεγονός
ὅτι ἐναντι 800 χιλ. λαϊκῶν ψήφων τὰς ὁποίας συνεκέντρωσε τὸ πρόσω-
πον τοῦ Στρατάρχου Παπάγου, καὶ αἵτινες κατέστησαν δυνατὴν τὴν
«συντριπτικὴν» πλειονοψηφίαν τῆς Βουλῆς, ἀντιπαρετάχθησαν 791

χιλιάδες ψήφων, διὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλο λόγον ἀρνηθέντων τὴν ἐμπιστοσύνην των πολιτῶν. Ἡ συλλογικὴ κινητοποίησις τῶν ψήφων τούτων θὰ καθίστα ἤδη ἀβεβαίαν τὴν σημερινὴν πλειονοψηφίαν. Μία ἐλαχίστη μετατόπισις συναγεμικῶν ψήφων, θὰ ἠδύνατο νὰ τὴν μεταβάλῃ εἰς συμφορὰν.

Ποιοτικῶς, ἡ μειοψηφία αὐτῆς, πολλαπλασιάζει τὴν σοβαρότητα τοῦ φαινομένου. Διότι δὲν εἶναι ἀπλῶς προῖον ἀπογοητεύσεως πρὸς τὰ πρόσωπα τῶν κυβερνώντων καὶ τὰς μεθόδους ἐνεργείας των. Ἐλαβεν ἀπὸ τινος τὴν ἔννοιαν *ἀπογοητεύσεως πρὸς τὸ σύνολον τοῦ Ἑθνικοῦ Ἀστικοῦ Κράτους καὶ τὰς δυνατότητας αὐτοῦ*.

Τὸ Ἑθνικὸν Ἀστικὸν Κράτος ἐναπέθεσεν ἐν τῇ σημερινῇ «συναγεμικῇ πλειοψηφίᾳ», ὅ,τι εἶχε τὸ καλύτερον εἰς ὑποσχέσεις καὶ ἐλπίδας: Θὰ διέψευδε τὸν κακὸν συνοδοιπορικὸν θρόλλον περὶ ἀδιαφορίας τοῦ Ἑθνικοῦ Κράτους πρὸς τοὺς πολλοὺς καὶ τοὺς δυστυχούμενους· θὰ ἐπραγματοποιεῖ—ἐπὶ τέλους!—τὸ «νοικοκύρεμα» καὶ τὴν φειδῶ τοῦ δημοσίου χρήματος· θὰ ἐθεράπευε τὴν παλαιὰν πληγὴν τῆς συναλλαγῆς ἢ ὅποια καθίστα τὸν βίον τόσον εὐχάριστον διὰ τοὺς «ἡμετέρους» καὶ τόσον σκληρὸν καὶ ἄχαρι διὰ τοὺς πολλοὺς· θὰ ἐξεκαθάριζε τὴν διοίκησιν ἀπὸ τοὺς ἀχρήστους, τοὺς ἀσυνειδήτους καὶ τοὺς—χειροτέρους ὅλων—τοὺς νωχελεῖς· θὰ ἐξύψωνε τὰ ἀξιώματα διὰ τῆς περιωπῆς ἐκείνων τοὺς ὁποῖους ἀνεβίβαζεν εἰς αὐτά, τῆς σεμνότητος καὶ τῆς εὐπρεπείας τῆς συμπεριφορᾶς των· θὰ ἐπάτασσε τὸν μανδρινισμόν καὶ θὰ ἠνάγκαζε ἓνα ἕκαστον ἐκ τῶν δημοσίων λειτουργῶν νὰ σκύπτῃ περὶ φροντίς καὶ στοργικὸς ἐπάνω εἰς μίαν ἐκάστην ὑπόθεσιν δημοσίαν ἢ ἰδιωτικὴν, νὰ διδῇ γοργῶς τὴν δικαίαν λύσιν καὶ νὰ παρέχῃ χωρὶς καταπόνησιν καὶ ἀναβολὰς τὰ ἐλάχιστα ἔστω ἐκεῖνα τὰ ὅποια ἡ σκληρὰ πραγματικότης καθίστα σήμερον δυνατόν...

Αὐτὸ τὸ ἐπίμονον αἶτημα παρηκολούθησεν ἀπὸ τῆς γεννέσεως της μέχρι σήμερον τὴν Ἀστικὴν Κοινοβουλευτικὴν Ἑλλάδα· ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν διωρισμένων κυβερνήσεων τοῦ Ὄθωνος μέχρι τῶν δημοκρατικῶν κυβερνήσεων τῆς νεωτέρας ἐποχῆς. Ἀπὸ αὐτὸ ἐξετράφησαν ὅλαι αἱ κατὰ καιροὺς ἀντικοινοβουλευτικαὶ τάσεις, ἀπὸ τοῦ Ὄθωνος τὴν ἀντιδημοκρατικὴν συνείδησιν, τοῦ Βυζαντίου, τοῦ Καλαποθάκη καὶ τοῦ Γαβριηλίδου τὰ πύρινα ἄρθρα, τῶν κατὰ καιροὺς «στρατιωτικῶν συνδέσμων» τὴν ἀναγεννητικὴν νοοτροπίαν.

Αὐτὸ τὸ αἶτημα συνετέλεσεν ὥστε ὅλαι αἱ δικτατορικαὶ καταστάσεις ἀπὸ τὰς ὁποίας ἐπέρασεν ὁ τόπος νὰ χαιρετίζωνται κατ' ἀρχὰς μὲ ἀληθὲς αἶσθημα ἀνακουφίσεως, ὡς μέλλουσαι νὰ θέσουν τέρμα εἰς τὴν «σαπίλαν» τῆς κοινοβουλευτικῆς νωθρότητος καὶ τῆς συναλλαγῆς.

Αὐτὸ τὸ αἶτημα θὰ ἱκανοποιεῖ σήμερον ἡ πύρινος ἀναγεννητικὴ πνοὴ τοῦ Συναγεμιοῦ καὶ ἀπὸ τὴν στυγνὴν ἄγονον πραγματικότητα θὰ ἐπλαττεν ὅχι τὰ ἀπίθανα καὶ τὰ ἀπόλυτα, ἀλλὰ τὰ ὀλίγα ἐκεῖνα τὰ πρακτικῶς δυνατόν, τὰ ὅποια θὰ ἤρκουν ἐν τούτοις διὰ νὰ μεταβάλλουν τὴν ὄψιν καὶ τὰς συνθήκας τοῦ βίου μας.

Ποῦ τώρα θὰ εὔρῃ τὸ Ἀστικὸν Κοινοβουλευτικὸν μας Κράτος τὰς δυνάμεις ἐκεῖνας διὰ νὰ πραγματοποιήσῃ ὅσα ὁ στρατάρχης Παπάγος καὶ ἡ συντριπτικὴ πλειονοψηφία του δὲν ἐπραγματοποίησαν;

Αὐτῆς ἀκριβῶς τῆς ἐλπίδος ἡ διάψευσις δίδει εἰς τὴν σημερινὴν κρίσιν τὸ πραγματικὸν νόημα της. Καὶ ἐξέθρεψε μίαν ἄλλου εἶδους ἀντίδρασιν, ἡ ὁποία προεκτεινομένη πέραν τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν κυβερνήσεων, ἀμφισβητεῖ εἰς αὐτὸ τοῦτο τὸ Ἀστικὸν Κράτος, τὴν δυνατότητα νὰ παράσχῃ, οἷονδήποτε μέσον θεραπείας τῶν λαϊκῶν ἀναγκῶν. Ἐδημιούργησε μίαν ψυχολογίαν πολιτικοῦ μηδενισμοῦ, ὅπου δὲν εἶναι πλέον εὐκόλουν νὰ ἀνασυγκροτηθοῦν νέα εἰδωλα καὶ νὰ βλαστήσουν νέαι ἐλπίδες.

Δὲν δύναται ἐπ' ἄπειρον νὰ διαψεύδωνται οἱ θρόλλοι, νὰ καταρρέουν εἰς τὴν ἀθλιότητα τῆς καθημερινῆς ζωῆς αἱ κατὰ καιροὺς ψυχικαὶ ἀνατάσεις τοῦ ἔθνους καὶ νὰ διαλύωνται διαρκῶς ὡς νεφέλη καπνοῦ ὑποσχέσεις παχηλαὶ καὶ λόγοι κενοί.

Ἡ προσφιλὴς ὀπτασία εἰς τὴν ὁποίαν προθύμως εἶχε παραδοθῇ τὸ Ἑθνος τὸν Νοέμβριον τοῦ 1952, διελύθη. Ἀλλὰ μαζὺ μὲ αὐτὴν ἐσαλεύθησαν καὶ ὅλα ἐκεῖνα—ἄνθρωποι καὶ θεσμοὶ—οἱ ὅποιοι ἀποτελοῦσι τὸ ἀφανὲς, στερεὸν ὑπόβαθρον τῆς ἐθνικῆς μας Ἑλλάδος. Ἡ «ρωμαλεότης» τῆς μαρκεζινικῆς ἐποχῆς δὲν κατέφερε μόνον τὴν χαριστικὴν βολὴν κατὰ τοῦ νομισματος καὶ τῆς πίστεως τοῦ κράτους, μὲ τὰς νομιμοφανεῖς αὐθαιρεσίας της, κατὰ τοῦ τραπεζητικοῦ ὀργανισμοῦ, τὰς «ἄνευ σημασίας» ἐπιστολάς πρὸς ξένους κυβερνήσεις, τὸ ξερρίζωμα πάσης ἱεραρχίας ἐν τῇ διοικήσει καὶ τὴν παθολογικὴν μανίαν κατὰ πάσης πνευματικῆς ἢ πολιτικῆς ἀξίας ἢ ὅποια δὲν ἐπίστευεν εἰς τὸ «θαῦμα» τῶν ἀλεπαλλήλων προσεχῶν τετραετιῶν. Ἀφῆκε βαθυτάτα τραυματισμένα ὅχι ἀπλῶς τὰ πρόσωπα, ἀλλὰ τοὺς θεσμοὺς ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐξησκήθη τὴν πίστιν πρὸς τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς διοικήσεως τὴν ὁποίαν ἀνέσκαψε διὰ τῶν «ἐκκαθαριστικῶν» νόμων τοῦ καὶ διὰ τῆς κατατρομοκρατήσεως τῶν ὑπηρεσιακῶν συμβουλίων· αὐτὸ τὸ ἀπρόσβλητον τῆς δικαιοσύνης τὴν ὁποίαν ἐταπείνωσε μὲ τὰς παρεμβάσεις του καὶ τὴν κατάχρησιν τῆς χρησιμοποίησεως δικαστικῶν εἰς διοικητικὰς ἀνακρίσεις· αὐτὴν τὴν χρησιμότητα τῆς λαϊκῆς ἀντιπροσωπείας, τὴν ὁποίαν κατεξήυτέλισε διὰ τῆς κατατρομοκρατήσεως τῶν βουλευτῶν, τῆς ἀχρηστεύσεως πάσης οὐσιαστικῆς συζητήσεως, καὶ τῆς κατ' ἐπιταγὴν ἐπιψηφίσεως τῶν πάντων, τὴν «κοινωνία» τὴν ὁποίαν τὸ ἐπίσημον κράτος διὰ τῶν περισσοτέρων ἐκπροσώπων τοῦ συνοδεύει καθημερινῶς εἰς τὰ χοροπηδήματα καὶ τοὺς κορδακισμοὺς μιᾶς κενῆς κοσμικότητος, ὑποκαθιστώσης τὴν ζωὴν τῆς Ἑλληνικῆς Ἀρχοντίας, αὐτὴν τὴν Ἐκκλησίαν τέλος τὴν ὁποίαν ἀφῆκε σήμερον νὰ σπαράσσῃται εἰς μίαν βαθυτάτην ἠθικὴν κρίσιν.

Καὶ ἡ διάσεισις αὐτῆς τῆς πίστεως πρὸς ὅ,τι γραπτὸν ἢ ἄγραφον συν-αποτελεῖ τὸ Ἑθνικὸν Κράτος, ἔρχεται εἰς μίαν στιγμὴν ὅπου ὀλοκληροῦται ὁ «θεραπευτικὸς» κύκλος τῆς νομισματικῆς ὑποτιμήσεως καὶ ἡ μία μετὰ τὴν ἄλλην προβάλλουν αἱ συνέπειαι τῆς ἐξαντλήσεως τῆς διευρύνσεως

τοῦ περιθωρίου τοῦ παραγωγικοῦ μας κόστους πρὸς τὸ ἐξωτερικόν, τὴν ὁποῖαν ἡ ὑποτίμησις εἶχε προορισμὸν νὰ πραγματοποιήσῃ: αἱ δυσχέρειαι τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν, ἡ πιστωτικὴ στενότης, τὰ χάσματα εἰς τὴν ἐκτέλεισιν τοῦ Προϋπολογισμοῦ...

Αὐτοῦ τοῦ εἴδους θὰ εἶναι ἡ «αὐριον»

Ὑπὸ τὸ σῆμα περιστάσεων ὅπως αὐταὶ θὰ κληθῶμεν θάττον ἢ βράδιον νὰ ἐμπιστευθῶμεν εἰς τὴν Λαϊκὴν Κυριαρχίαν τὸ μέλλον τοῦ ἔθνους. Ὅ,τι ἦτο ἕως τώρα ἐνδόμυχος δι' ὀλίγους ἀνησυχία, ἔγινε τώρα διάχυτος κοινῇ συνειδήσει. Διότι ἡ Ἐθνικὸφρων Ἑλλάς διαισθάνεται, χωρὶς ἴσως νὰ συνειδητοποιῇ πλήρως τὴν συγκεκριμένην διαδοχὴν τῶν γεγονότων τὰ ὅποια προαναγγέλλονται, ὅτι ἀπὸ μίαν ψυχολογίαν οἷα εἶναι ἡ σχηματισθεῖσα σήμερον, εἶναι πολιτικῶς ἀναπότρεπτος ἡ διάβρωσις οἰασδήποτε ἀντιπολιτεύσεως ἀπὸ τὰς ἐκκρηκτικὰς τάσεις τῆς δημιουργηθείσης καταστάσεως. Παρακολουθεῖ μὲ ἀληθινὴν ἀνησυχίαν τὰς ἀλλεπαλλήλους φάσεις τὰς ὁποίας διαγράφει ἡ διάβρωσις αὐτή. Ἦκουσεν ὅσα ἐλέγοντο κατὰ τὰς τελευταίας δημοτικὰς ἐκλογάς: βλέπει νὰ προβάλλωνται τὸ ἐν μετὰ τὸ ἄλλο τὰ κοινωνικά καὶ τὰ διεθνή αἰτήματα τῆς ἀριστερᾶς· αἰσθάνεται τὴν θερμὴν ἐπαναστατικὴν τῆς λαϊκῆς ψυχολογίας. Καὶ γνωρίζει ὅτι νομιμόφρων εἶτε μὴ, ἠνωμένη εἶτε συνεργαζομένη, αὐτὴν τὴν ψυχολογίαν θὰ ἐκφράσῃ ἡ αὐριανὴ πλειονοψηφία οἷονδήποτε καὶ ἂν εἶναι τὸ ἐκλογικὸν σύστημα ὑπὸ τὸ ὅποιον θὰ σχηματισθῇ. Αἱ ἀσάφειαι, οἱ συγκλονισμοί, αἱ προσωπικαὶ ἀντιδικαίαι ἀπὸ τὰς ὁποίας διέρχεται σήμερον ὡς ἀντιπολίτευσις ἡ προσεχὴς πιθανὴ κοινοβουλευτικὴ πλειονοψηφία, ἀποτελοῦσιν ἀκριβῶς τὴν ἐνδοτέραν προπαρασκευαστικὴν διαδικασίαν τοῦ αὐριανοῦ προσανατολισμοῦ τῆς. Ἡ ἐπελθοῦσα διάσπασις εἰς τὰς τάξεις τῶν Φιλελευθέρων ἔρχεται νὰ ἐπιβεβαιώσῃ τὰς ἀνωτέρω διαπιστώσεις. Ὅσοι δὲν εἶναι ἔτοιμοι νὰ ἐξαπατηθῶσι ἀπὸ ρητορικὰ σχήματα ἢ τὰς καλὰς προθέσεις οἷουδήποτε, γνωρίζουν ἐπομένως πόσον δύσκολον θὰ εἶναι νὰ ἀντιστῶσι καὶ αἱ εἰλικρινέστεραι ἐξ αὐτῶν πρὸ τῆς ἀδηρίτου πραγματικότητος ἣν δημιουργεῖ ἡ σχηματισθεῖσα ἤδη λαϊκὴ ψυχολογία. Καὶ δι' αὐτὸ προσβλέπουν μὲ ἀγωνίαν πρὸς τὸ μέλλον.

Παρακολουθοῦντες μετ' αὐστηρᾶς ἀντικειμενικότητος τὰ γεγονότα τοῦ τόπου μας εἴχομεν ἀπὸ ἐνὸς καὶ πλέον ἔτους ἐπισημάνῃ τὴν τροπὴν αὐτὴν τῶν πραγμάτων, διαγνώσει τὴν πραγματικὴν ἐννοίαν τῶν καὶ ὑποδείξει διαδοχικῶς τὰς δυνατότητας ἀντιμετωπίσεώς τῆς.

Τὴν 15ην Ἰανουαρίου 1954 εἰς τὰς παραμονὰς τῶν ἐκλογῶν τῆς Θεσσαλονίκης καὶ τῆς Δράμας, εἴχομεν ἤδη σημειώσει τὰ ἑξῆς:

«Ἡ μετατόπισις τῶν λαϊκῶν μαζῶν δὲν ἀκολουθεῖ οὐδενὸς ὀρθολογισμοῦ τὴν νοουθεσίαν... Συντελεῖται, ὅταν ὁλοκληροῦνται αἱ πρὸς τοῦτο προϋποθέσεις μὲ τὴν τυφλὴν δύναμιν ἐνὸς γεωλογικοῦ φαινομένου, τὸ ὅποιον δὲν ἔχει εἰς οὐδένα νὰ δώσῃ οὔτε δικαιολογίαν οὔτε ἐξήγησιν. Ὅταν ἡ πολιτικὴ κατάστασις ἔχει προσλάβῃ τὴν

σημερινὴν τῆς μορφήν... τὰ πράγματα διαγράφουν ἀφ' ἑαυτῶν μίαν σοβαρὰν πολιτικὴν κρίσιν ἢ ὁποῖα... κινδυνεύει ὅταν ἐκσπάσῃ, νὰ μὴ θίξῃ πρόσωπα καὶ κόμματα μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰ πολιτικά μας συστήματα καὶ τὴν χώραν ὁλόκληρον.»

Καὶ τὴν 1ην Ἰανουαρίου τοῦ τρέχ. ἔτους, ἀνακεφαλαιοῦντες τὰς διαπιστώσεις ταύτας ἐνώπιον τῆς ἐκτραχυνθείσης καταστάσεως ἐγράφομεν:

«Ὁ Στρατάρχης ὤφειλε νὰ ὑποβάλλῃ τὴν παραίτησιν τῆς Κυβερνήσεώς του εἰς τὸν Βασιλέα, διὰ νὰ καταστήσῃ ἀνάγλυφον τὴν ἐννοίαν τῶν νέων τοῦ ἀποφάσεως· νὰ ζητήσῃ νὰ λάβῃ τὴν ἀνανέωσιν τῆς ἐντολῆς του· καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῆς, ἀρχίζων νέον κεφάλαιον εἰς τὴν πολιτικὴν σταδιοδρομίαν του, νὰ σχηματίσῃ μίαν νέαν ὁλως Κυβέρνησιν, ἀδιαφορῶν δι' ὅλα, λησμονῶν τὰς δημιουργηθείσας γύρω του πραγματικὰς καταστάσεις, καὶ τὰς προσωπικὰς ὑποχρεώσεις, ἐπιστρατεύων ἀπὸ ὁλόκληρον τὴν Ἑλλάδα, τὴν ἀντιβενιζελικήν, τὴν φιλελευθέραν ἢ τὴν προοδευτικὴν. . . ὅ,τι τοῦ χρειάζεται διὰ νὰ ἐφαρμόσῃ ἐν ἐνιαίῳ πρόγραμμα κοινωνικῆς στοργῆς, ἀνασυντάξεως τοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ καὶ πραγματοποιήσεως ὅχι τῆς λήθης ἀλλὰ τοῦ ἀληθινοῦ «Κράτους Δικαίου».

Αὐτὰ ἀπετέλουν μίαν φωνὴν ἀγωνιώσης συνειδήσεως, ἡ ὁποία ὑπερνικήσασα ὅλα τὰ ἀνθρώπινα συναίσθηματα ἐστρέφετο ἰκέτης πρὸς ὅσους εἶχον εἰς χεῖρας τῶν τὴν πρωτοβουλίαν τῶν περιστάσεων καὶ ἠδύναντο εὐκόλως νὰ μεταστρέψουν τὴν ροὴν τῶν.

Ἡ ἰδία φωνὴ ἠκούσθη πρὸ τινῶν ἡμερῶν μὲ καθυστέρησιν ἐνὸς καὶ πλέον ἔτους ἀπὸ τῶν στηλῶν ἐνὸς ἐκ τῶν εἰλικρινεστέρων κυβερνητικῶν ὀργάνων, τῆς «Βραδυῆς». Διαπιστοῦσα τὴν ἀπογοήτευσιν τῶν μαζῶν καὶ τὴν μεταστροφὴν τῶν, κατέληγε γράφουσα:

«Ἡ ἐπιστροφή τοῦ Στρατάρχου Παπάγου πρέπει νὰ ἀποτελέσῃ σταθμὸν εἰς τὴν πορείαν τῆς κυβερνήσεως. Καὶ ἀφετηρία τοῦ σταθμοῦ αὐτοῦ ἐπιβάλλεται νὰ ὑπάρξῃ ὁ εὐρύτερος ἀνασχηματισμὸς τῆς κυβερνήσεως πραγματοποιούμενος τὴν φορὰν αὐτὴν μὲ προσεκτικωτέραν ἐπιλογὴν τῶν μελῶν τῆς... Ἡ ὥρα τῆς ἐπιδείξεως ἀποφασιστικότητος πρὸς ἐπανόρθωσιν τῶν σφαλμάτων ἔχει σημάνει. Καὶ δὲν ἐπιδέχεται καμμίαν ἀναβολήν. Ἄς προσέξῃ ὁ στρατάρχης Παπάγος τὰ μηνύματα τῶν ἐκδηλώσεων ποῦ ἐκφράζουν τὸ φρόνημα τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ. Αὐριον θὰ εἶναι ἴσως πολὺ ἀργά. Καὶ ἡ ἀποτυχία τοῦ πολιτικοῦ κινήματος εἰς τὸ ὅποιον ἀπεδύθη δὲν θ' ἀμαυρώσῃ μόνον τὴν ἰδικὴν του ἱστορικὴν αἴγλην. Θὰ ρίξῃ τὴν Ἑλλάδα εἰς τὸ χάος».

Ὁ χρόνος δὲν διέψευσε προφανῶς, οὔτε τὰς διαπιστώσεις μας οὔτε τὰς εἰσηγήσεις μας! Κατέστησεν ταύτας ὅμως ἀπείρως δυσκολώτερον πραγματοποιησίμους τώρα ὅπου ἐξηντλήθησαν ὅλα τὰ ὄρια, ἐξέφτισαν ὅλοι αἱ προσωπικαὶ γοητεῖαι καὶ τὰ μικρὰ μικρὰ ἀθόρυβα προμηνύματα

έγιναν χείμαρρος, τοῦ ὁποῖου πρέπει τώρα νά μεταστραφῇ ὁ ροῦς.

Χρειάζονται βεβαίως ἡράκλειαι προσπάθειαι διὰ νά τὸ καταστήσουν δυνατόν. Καί αἱ προσπάθειαι αὐταί, βεβαίως δὲν δύνανται νά προέλθουν ἀπὸ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι περισσότερον ὧλων ἔπταισαν εἰς τὴν πολιτικὴν καταρράκωσιν τῆς ἐθνικόφρονος δεξιᾶς καὶ οἱ ὁποῖοι μὲ μίαν ἀπλὴν μεταβολὴν τῆς ἐπωνυμίας των ἢ μὲ πάσης φύσεως ἄλλους μετασχηματισμούς, προσπαθοῦν τώρα νά διεκδικήσουν ὑπὲρ τοῦ κακοῦ παρελθόντος, τὸ ὁποῖον συμβολίζουν, τὴν ἀληθινὴν ἀνασυγκρότησιν αὐτῆς. Ἡ προβολὴ των ὑπὸ οἷονδῆποτε τύπον καὶ συνδυασμόν, δὲν μέλλει νά ἔχῃ ἄλλο ἀποτέλεσμα παρὰ νά ἀποστερήσῃ τὴν ἐθνικόφρονα παράταξιν *τῆς δυνατοῦτος νά γίνῃ πιστευτὴ ὡς συμβολίζουσα* προσδοκίας ἀσφαλεστέρας ἀπὸ ἐκείνας αἱ ὁποῖαι τόσον παταγωδῶς διεψεύσθησαν μέχρι τώρα.

Ἐκεῖ ὅπου ἔφθασαν πλέον τὰ πράγματα ἢ ἀνασύνταξις τῆς ἐθνικόφρονος παρατάξεως δὲν εἶναι πλέον δυνατὴ, παρὰ ἐφ' ὅσον θὰ πληρωθοῦν αἱ κάτωθι δύο ἀπαραίτητοι προϋποθέσεις:

1ον.—ὅτι θὰ ἀποκτήσῃ ἡγεσίαν νέαν ἀξίαν περισσότερας ἐμπιστοσύνης ἀπὸ ἐκείνας αἱ ὁποῖαι τὴν ἔφεραν ἐκεῖ ὅπου εὐρίσκεται τώρα καί

2ον.—ὅτι θὰ συναρμολογήσῃ εἰς μίαν κοινὴν πολιτικὴν δύναμιν καὶ τὰς δύο αὐτῆς πτέρυγας, τὴν ἐθνικόφρονα ἀντιβενιζελικὴν δεξιὰν καὶ τὴν φιλελευθέραν.

Ἡ ἱκανοποίησις τῶν δύο αὐτῶν αἰτημάτων καὶ μόνη, δύναται νά ἐξασφαλίσῃ σήμερον τὰ ἀριθμητικὰ καὶ τὰ ψυχολογικὰ λογικὰ δεδομένα τῆς σωτηρίας.

Τὸ ἂν εἶναι εὐκόλον νά συντελεσθῇ ἡ ὄχι, εἶναι ζήτημα δευτερεύον. «Ὅ,τι προέχει εἶναι ὅτι δὲν ὑπάρχει ἄλλη διέξοδος προκειμένου νά μὴ φθάσωμεν εἰς μίαν νέαν Βουλὴν ἐν τῇ ὁποίᾳ αἱ μὲν δυνάμεις τοῦ παλαιοῦ ἀντιβενιζελισμοῦ θὰ ἀποτελοῦν ἀπλῶς ἐπιπλέοντα ναυάγια, οἱ δὲ ἐξεφρονοῦντες φιλελεύθεροι θὰ καταλήξουν ταχέως ὁμηροὶ πολιτικοὶ τοῦ πλημμυρίζοντος τὴν παράταξιν των ἀριστερισμοῦ.

Πρὸ τῶν ἀδυσωπῆτων καθικόντων τὰ ὁποῖα δημιουργεῖ οὕτω ἡ κατάσταση, τὰ πρόσωπα καὶ τὸ προβάδισμά των δὲν ἔχουν καμμίαν ἄλλην σημασίαν εἰμὴ κατὰ τὸ ὅτι θὰ ἐκφράζουν καὶ θὰ πιστοποιοῦν τὴν ἱκανοποίησιν τῶν αἰτημάτων αὐτῶν. «Ὅ,τι προέχει εἶναι νά συντελεσθῇ - ἔστω καὶ τὴν τελευταίαν στιγμὴν - ἡ ἀνασύνταξις τοῦ ἐν ἀναγκαστικῇ ὑποχωρήσει περιελθόντος ἐθνικοῦ στρατεύματος, ἀδιάφορον ὑπὸ ποῖον.

Ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι διὰ νά περισώσουν προσωπικὰς φιλοδοξίας ἢ διὰ νά ἱκανοποιήσουν τῆς προσωπικῆς ἀφοσιώσεως τὰς ἐπιταγὰς, διστάζουν ἀκόμη νά πραγματοποιήσουν τὴν ἀναπόδραστον πλέον καταστάσαν λύσιν ταύτην, γίνονται ἀθελήτως των οἱ κυριώτεροι ὑπεύθυνοι, δι' ὅσα μοιραῶς θὰ ἐπακολουθήσουν. Καταδεικνύοντες διὰ μίαν ὑστάτην φορὰν ὅτι ὁ πολιτικὸς κόσμος μιᾶς χώρας ὅταν ὑπερβῇ ἐν ὀρισμένον ὄριον ἀποσυνθέσεως δὲν εἶναι ἱκανὸς νά ἀνασυγκροτηθῇ διὰ τῶν ἰδίων του δυνάμεων, θὰ ἀνοίξουν ἀθελήτως τὸν δρόμον πρὸς τὰς σοβαρωτέρας τῶν περιπετειῶν.

Π. ΠΙΠΙΝΕΛΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ο 2ος

Ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν συμπληροῦνται ὀκτὼ ἔτη ἀπὸ τοῦ θανάτου Του. Καὶ ὅμως τὸ Ἔθνος ὁλόκληρον διατελεῖ ἀκόμη ὑπὸ τὸ ῥῆγος τοῦ τραγικοῦ αἰφνηδιασμοῦ τῆς 1ης Ἀπριλίου 1947. Ὁ κεραυνὸς ὁ ὁποῖος ὑπὸ τὸν ἀνέφελον οὐρανὸν τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἔπληξε τὴν ὑψηλοτέραν κορυφὴν τῆς πολιτείας, μετέβαλεν εἰς τέφραν τὰς ὥραιότερας σιγμὰς τῆς συγχρόνου ἐποποιίας μας εἰς τὰς ὁποίας συνεπυκνώθη ὅ,τι καλύτερον καὶ εὐγενέστερον διετήρησε τὸ Ἔθνος ἀνὰ τὴν μακράν ιστορίαν του. Τοῦ λοιποῦ ἡ Ἑλλὰς τοῦ 1940 θὰ ἀπετέλει πλέον παρελθόν. Ὁ θρύλλος διεδέχετο τὴν πραγματικότητα. Καὶ ἐν εἰδος φόβου, πανικοῦ ἀνετάραξε ὧλων τὰς ψυχὰς, πρὸ τοῦ κενοῦ τὸ ὁποῖον ἐδημιουργεῖ ὁ θάνατος.

Τὸ Ἔθνος εὗρε παρὰ ταῦτα τὸν δρόμον του καὶ ὁ ἀγὼν εἰς τὸν ὁποῖον ὁ **ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ο 2ος** ἀφιέρωσεν ὅλην τὴν ζώην ἤχη καὶ ἀνευ Αὐτοῦ εἰς τὸ ἔνδοξον τέρμα του. Ἡ Ἑλλὰς θὰ παραμείνῃ ἐν τούτοις ἐσαεὶ εὐλαβὴς πρὸ τῆς μεγάλης σκιάς Του, διότι τώρα ὅπου ἐσβυσαν τὰ πάθη καὶ ὁ χρόνος ἐτοποθέτησεν ἕνα ἕκαστον ἐκ τῶν ἀπελθόντων εἰς τὴν τελικὴν θέσιν του ἐν τῇ *Ἱστορίᾳ*, τὸ Ἔθνος ἔχει ἤδη διακρίνῃ ὅτι *τίποτε δὲν θὰ εἶχε γίνῃ ἄνευ Αὐτοῦ, ἀπὸ ὅλα ἐκεῖνα διὰ τὰ ὁποῖα σεμνὺν ὁ μεθ' αὐτὸν.*

Δὲν χρειάζονται πλέον τώρα ὅτε ἡ *ἱστορικὴ συνείδησις* τοῦ Ἔθνους ἔλαβεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὴν *ὀριστικὴν τῆς μορφῆς*, οὔτε *ἐπὶ οὔτε μνημόσυνα*. Ἐν καὶ μόνον θὰ μᾶς παρακολουθῇ ὡς μίᾳ *ὑστάτῃ ὑποθήκῃ Του*: ἡ εὐχὴ ὅπως παραμείνῃ τὸ Ἔθνος καθ' ὅλας τὰς *δοκιμασίας* τὰς ὁποίας θὰ ἔχῃ ἀκόμη νά ἀντίμετωπίσῃ, *εὐθυτενές, ἀποφασιστικόν, σεμνὸν καὶ ἀπέριττον, ἀντάξιον τοῦ μεγάλου ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΤΟΥ.*

ΤΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ τοῦ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ - Πολιτικολογία

Ὁ ἐπιμνημόσυμος λόγος τὸν ὁποῖον ἐξέφωνησεν ὁ κ. Σβώλος ἐνώπιον τοῦ μνήματος Ἑλ. Βενιζέλου, δικαίως ἐπεκρίθη ὡς κακῆς ποιότητος πολιτικολογία, ἀσυμβίβαστος καὶ πρὸς τὴν ἱερότητα τῆς περιστά-

σεως καὶ πρὸς τὰς ἱστορικὰς διαστάσεις τοῦ ἐκλιπόντος μεγάλου πολιτικοῦ. Ἀποτελεῖ δὲ εὐχάριστον διαπίστωσιν τὸ ὅτι καὶ μεταξὺ τῶν φιλικώτερον πρὸς τὸν ὁμιλητὴν καὶ τὸ κόμμα τῶν Φιλελευθέρων διακειμένων, εὐρέθησαν τόσοι πολλοὶ οἱ δυσφορήσαντες ἐκ τῆς χρησιμοποίησεως τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἐλευθερίου Βενιζέλου πρὸς καθάραν πολιτικὴν ἐκμετάλλευσιν ἐπὶ προβλημάτων τῆς συγχρόνου πολιτικῆς ζωῆς.

Ταῦτα ὅμως ἀποτελοῦν καθαρῶς προσωπικὸν θέμα ἀφορῶν τὸν ὁμιλητὴν καὶ τοὺς ἀκροατὰς του. «Ὅ,τι ὅμως παρουσιάζει πολὺ μεγαλυτέραν εὐρύτητα ὡς πολιτικὸν θέμα εἶναι ἡ ἐκδηλωθεῖσα διὰ τοῦ λόγου τοῦ κ. Σβώλου ἐσωτερικὴ ἀντινομία καὶ αἱ τάσεις τῆς ἐπισήμου ἀντιπολιτεύσεως Ἡ προβολὴ ὑπὸ τὴν σκιάν τοῦ Ἰδρυτοῦ τοῦ κόμματος ἀντιλήψεων ἀναφερομένων εἰς τὴν κοινωνικὴν καὶ τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν τῆς χώρας, ἀντιλήψεων δικαίως ἀποκρουσμένων ὑπὸ μεγάλου τμήματος τῶν Φιλελευθέρων, κατέστησαν ἔκδηλον τὸ χάσμα τῇ ὁποίᾳ παρ' ὅλας τὰς προσπάθειας περὶ ἐνότητος, βαθύτατα χωρίζει σήμερον τὰ διάφορα τμήματα τοῦ Κέντρου». «Ὁ δημοκρατικὸς ἀνασχηματισμὸς τῆς ἀστικῆς κοινωνίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ «ἡ ὅσο εἶναι δυνατό μεγαλύτερη ἀνεξαρτησία τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς χώρας» ἀποκαλύπτουν τάσεις καὶ ἐνέχουν ὑπονοούμενα τὰ ὁποῖα θὰ εἶχον ἀσφαλῶς τὴν θέσιν των εἰς τὸ στόμα τοῦ κ. Βεναν ἢ τοῦ κ. Νεμπί. ἀλλ' ἀσφαλῶς δὲν δύνανται νά εὗρουν συμφώνους τοὺς φιλελευθέρους οἱ ὁποῖοι ἐνεστερνίσθησαν τὴν πολιτικὴν τοῦ ἀρχηγοῦ των κατὰ τὴν μεγάλην ἐποχὴν τῆς σταδιοδρομίας του.

Τὸ ὅτι τὸ κόμμα τῶν Φιλελευθέρων εἰς μίαν τόσο ἐπίσημον στιγμὴν ἔλαβεν ἐν τούτοις τοιαύτην θέσιν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἐμφανίζει ἀνάγλυφον τὴν ἐλλοχεύουσαν ἰδεολογικὴν δυσαρμονίαν εἰς τὰς τάξεις του, καὶ ἀσφαλῶς δὲν δύναται νά ἐνισχύσῃ εἰς τὸ σύνολον τῆς ἐθνικῆς κοινωνίας τῆς χώρας, τὴν ἐμπιστοσύνην ἢ ὁποῖα προσήκει εἰς μίαν ἀδιαβλήτως ἐθνικὴν ἀντιπολίτευσιν. Ἀπὸ τῆς πλευρᾶς αὐτῆς ὁ κ. Σβώλος προσέφερε χειρίστην ὑπηρεσίαν εἰς τὸ κόμμα τῶν Φιλελευθέρων, ἀλλὰ ἀσφα-

λως διευκρίνησεν ἀθελήτως μίαν κατάστασιν ἐπὶ τῆς ὁποίας ἀπαραίτητον εἶναι ὅπως ὁ Ἕλληνικὸς λαὸς νὰ εὕρισκεται ἐν πλήρει γνῶσει τῆς πραγματικότητος.

ΤΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΙΚΑ τοῦ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΜΕΤΡΑ

Τὰ τελευταῖα κυβερνητικὰ μέτρα περὶ προκαταβολῆς σημαντικοῦ ποσοστοῦ ἐπὶ τῶν ἐγκρινομένων εισαγωγῶν ἐπέφερε σοβαρὰν ἀναστατάσιν εἰς τὴν οἰκονομικὴν δραστηριότητα τῆς χώρας καὶ εἰς τὰς μετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ συναλλαγὰς. Ἀσχέτως τῆς ὀρθότητος ἢ μὴ τῶν μέτρων τούτων, αἱ ἐν συνεχείᾳ ληφθεῖσαι διορθωτικαὶ ἀποφάσεις, μὲ ὑπαναχώρησιν εἰς τινὰ σημεῖα, μαρτυροῦν καὶ πάλιν ὅτι αἱ ἀντιδράσεις καὶ ὁ ἀντίκτυπος ἀποφάσεων θιγουσῶν οἰκονομικὰς προβλέψεις καὶ εἰλημμένας ὑποχρεώσεις δὲν ἐμελετήθησαν καὶ δὲν ἐσταθμίσθησαν ἐπαρκῶς.

Σκοπὸς τῆς ὁρισθείσης ἀπὸ 15 ἕως 50 τοῖς ἑκατὸν προκαταβολῆς διὰ τὰς εισαγόμενα εἶδη κατὰ τὴν διαδικασίαν Φ1 εἶναι ὁ ἐκ μέρους τῆς προσφορᾶς μηχανικὸς τρόπον τινὰ περιορισμὸς τῶν εισαγωγῶν διὰ τῆς συστολῆς τῶν χρηματικῶν μέσων. Δεδομένου ὅτι τὸ ἰσοζύγιον τρεχουσῶν πληρωμάτων τοῦ ἐπταμήνου Ἰουλίου 1954—Ἰανουαρίου 1955, ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἀντίστοιχον ἐπτάμηνον τοῦ 1953—54 παρουσιάζει διαφορὰν ἐκ 32 ἑκατ. δολλαρίων, ὀφειλομένων εἰς τὴν αὐξουσαν ἐλλειμματικότητά τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου ἀνεληθοῦσαν ἀπὸ 45 εἰς 95 ἑκατ. δολλαρίων καὶ ὑπολογιζομένων διὰ μόνον τὸν Φεβρουάριον 1955 εἰς 20,6 ἑκατ. δολλαρίων, ἔναντι μόνον 7,8 τοῦ Φεβρουαρίου 1954, περαιτέρω ἀναμονὴ πρὸς λήψιν μέτρων, ἐφ' ὅσον δὲν ἐξησφαλίζετο ἀνάλογος ἡδὲ μὲν βοήθεια, ἐδημιούργει σοβαρωτάτους κινδύνους. Ἐξ ἄλλου, ἐφ' ὅσον ἐτίθετο ὡς βασικὴ ἀρχὴ ἡ ἀνάγκη τῆς διατηρήσεως τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἐμπορίου, αἱ δὲ διεθνεῖς ὑποχρεώσεις καὶ συμφωνίαι τοῦ ΓΚΑΤΤ παρημποδίζον αἰσθητὴν ὑψωσιν τοῦ δασμολογίου, ὁ περιορισμὸς τῶν πιστωτικῶν εὐκολιῶν ἀπέμενε τὸ κύριον μέσον εἰς τὴν διάθεσιν τῆς ἀνωτάτης πιστωτικῆς ἀρχῆς πρὸς κάμψιν

τοῦ ρυθμοῦ τῶν εισαγωγῶν. Αὕτη, πρὸ τῶν ἐμφανιζομένων πληθωριστικῶν πιέσεων ἐκ τῆς διογκώσεως τῶν διαθεσίμων χρηματικῶν μέσων, τόσο τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας ὅσον καὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἐξωτερικῶν πιστώσεων, ἀποβλέπει ἀναμφιβόλως εἰς τὴν κατὰ τινὰ τρόπον περιστολὴν τῶν πιστώσεων, ἰδίως τῶν ἐκ τοῦ ἐκδοτικοῦ προνομίου δημιουργουμένων. Αἱ θεσπισθεῖσαι προκαταβολαὶ καὶ προθεσμιαὶ διὰ τὴν παραλαβὴν ἐδημιούργησαν ὅμως τοιαύτην στενότητα χρήματος καὶ ἀνησυχητικὴν πρὸς στιγμὴν ἀνάληψιν τῶν παρὰ τραπεζαῖς καταθέσεων, ὥστε ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος ἠναγκάσθη, πρὸ τῆς ἀναταραχῆς, νὰ δηλώσῃ ὅτι δέχεται τὴν κανονικὴν ἀναπροεξόφλησιν τοῦ χαρτοφυλακίου τῶν τραπεζῶν, τὴν ὁποίαν, ἐν τῇ προσπάθειᾳ τῆς περιορισμοῦ τῶν πιστώσεων, εἶχε προηγουμένως ἀρνηθῇ.

Ἐν τούτοις καὶ ἐάν ἀκόμη τὸ σύνολον τῶν πιστώσεων διατηρηθῇ εἰς τὸ αὐτὸ ὕψος, αἱ βάσει τῶν ληφθέντων μέτρων προκαταβολαὶ παρὰ τῇ Τραπεζῇ τῆς Ἑλλάδος, ἀνεξαρτήτως καὶ τῶν τεχνικῶν δυσχερειῶν τὰς ὁποίας παρεμβάλλουν, δύνανται ν' ἀνέλθουν μονίμως εἰς ἀξιόλογον ποσοστὸν τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας, ἐπιφέρουσαι ἀνάλογον συστολὴν τῶν διαθεσίμων χρηματικῶν μέσων καὶ ἐπιτυχάνουσαι οὕτω τὴν ἐπιζητούμενην δυσχερείαν εἰς τὰς εισαγωγὰς. Ἀπομένει τὰ ἴδωμεν ἐάν μόνον τὸ μέτρον τοῦτο—ἔστω καὶ ἐάν παραδεχθῶμεν ὅτι οἱ συντελεστοὶ τῶν προκαταβολῶν ἐπιδέχονται, ἐν ἀνάγκῃ, καὶ νέας αὐξήσεις—θ' ἀποδειχθῇ ἐν τέλει ἐπαρκές ἵνα περιορίσῃ ἀποτελεσματικῶς τὴν ζήτησιν, ἐπιβαρυνομένην ἤδη μὲ τοὺς προσθέτους ἐξωτραπεζικοὺς τόκους. Καθ' ἡμᾶς ἡ ἀλματική τελευταίως ὕψωσις τῶν εισαγωγῶν ἔχει βαθυτέρα αἵτια: ἀποτελεῖ ἔνδειξιν τῆς ἐξαντλήσεως τοῦ προστατευτικοῦ περιθωρίου τῆς ἐλληνικῆς παραγωγῆς τὸ ὁποῖον ἐδημιούργησε προσωρινῶς ἡ ὑποτίμησις τῆς δραχμῆς καὶ ὑπόμνησιν ὅτι κατὰ τὴν μεσολαβήσανσαν διετίαν, δὲν κατεβλήθη ἡ δέουσα προσπάθεια πρὸς ὑποστολὴν τοῦ κόστους παραγωγῆς καὶ τὴν ἐν γένει ἐξυγιάνσιν τῆς οἰκονομίας μας.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ

Η ΒΑΛΚΑΝΙΚΗ ΣΥΝΕΝΝΟΗΣΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΤΗΣ ΑΓΚΥΡΑΣ

Ὁρθῶς ὁ Ἕλληνικὸς καὶ ὁ Διεθνὴς τύπος ἐσημείωσαν τὴν μεταβολὴν εἰς τὰς τάσεις καὶ τὸν γενικώτερον προσανατολισμὸν τῆς Βαλκανικῆς Συνεννόησεως, ὡς ἐξεδηλώθη αὕτη κατὰ τὸ συμβούλιον τῆς Ἀγκύρας τῶν ἀρχῶν τοῦ τρέχ. μηνός. Ἀπλὴ ἀντιπαραβολὴ τοῦ κειμένου τῶν ἐκδοθέντων ἀνακοινωθέντων μετὰ τὸ συμβούλιον τῆς Ἀγκύρας πρὸς τὸ ἐκδοθὲν ἐπὶ τῇ λήξει τῶν ἐργασιῶν τοῦ συμβουλίου τοῦ Μπλέντ τοῦ παρελθόντος Αὐγούστου - διὰ νὰ μὴ ἀναφερθῶμεν εἰς ἄλλου εἶδους πληροφορίας - προδίδει τὴν μετατόπισιν τοῦ κέντρου τοῦ βάρους, ἀπὸ τοῦ στρατιωτικοῦ τομέως εἰς τὸν πολιτικὸν καὶ οἰκονομικόν. Ἐκεῖ ὅπου εἰς τὸ ἀνακοινωθὲν τοῦ Μπλέντ ἐδέσποζεν ἡ ἀνάγκη τῆς στρατιωτικῆς συνεργασίας, ἔρχεται τώρα νὰ τοποθετηθῇ ὡς πρωταρχικὸς ἀντικειμενικὸς σκοπὸς «ἡ δημιουργία συνθηκῶν διαρκoῦς εἰρήνης» καὶ ἡ «ἐνίσχυσις τῆς δμύνης» τῶν τριῶν χωρῶν τοποθετεῖται τώρα ὡς μέσον πραγματώσεως τοῦ γενικωτέρου τούτου ἀντικειμενικοῦ σκοποῦ, παραλλήλως καὶ συγχρόνως πρὸς τὴν εἰρηνευτικὴν προσπάθειαν τῶν τριῶν συμμάχων. Ἐκεῖ ὅπου ἐγένετο λόγος ἐν Μπλέντ περὶ διαθέσεως πρὸς ἀποκατάστασιν «ὁμαλῶν σχέσεων» πρὸς τὰ κράτη τοῦ ἀνατολικοῦ συγκροτήματος, διαδηλοῦται τῶρα ἡ ἀπόφασις ὅπως οἱ τρεῖς σύμμαχοι «ἐπωφεληθοῦν τῶν εὐνοϊκῶν συνθηκῶν πρὸς βελτίωσιν τῆς διεθνoῦς καταστάσεως καὶ συνεισφέρουν ἐν τῷ μέτρῳ τοῦ δυνατοῦ τὴν συμβολὴν των.»

Αἱ λεκτικαὶ αὐταὶ παραλλαγαὶ ἔχουν τὴν σημασίαν των καὶ αὐταὶ καθ' αἷμα.

ΠΕΡΙ ΑΓΓΛΟΦΙΛΙΑΣ κλ. ΜΙΑ ΕΠΑΝΟΡΘΩΣΙΣ

Τὸ «Φῶς» τῆς Θεσπικῆς, ἀντιτιθέμενον ἐπιτρέπουσι οὔτε νὰ κηρύσσεται κατ' ἀρτὴν τὴν κίνησιν τοῦ κ. Πιπινέλη, εἶχεν ἐν τούτοις τὴν εὐπρέπειαν... καὶ τὴν ὀρεξιν νὰ ἀνασκευάσῃ ὀρισμένους φαιδρὰς κατ' αὐτοῦ χυδαίωσιν ἐκτοξευθεῖσας παρ' ἄλλης ἐφημερίδος τῆς Μακεδονικῆς πρωτεύουσος. Παρενεῖρεν ἐν τούτοις εἰς τὸ ἀπαντητικόν τῆς σημείωσας καὶ τὰς ἐξῆς: «εἶναι ἀληθές ὅτι ὁ κ. Πιπινέλης ἐξεδηλώθη ὡς ἀγγλόφιλος καὶ μάλιστα εἰς μίαν τοῦ διαλέξιν ἠθέλησε νὰ ὑποστηρίξῃ ὅτι πάντοτε ἡ Ἀγγλία ἔσωσε τὴν Ἑλλάδα ἐνῶ ἀντιθέτως ἡ Ἀμερικὴ ἠδιαφόρησε».

Καθ' ἃ εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ γνωρίζωμεν ὁ κ. Πιπινέλης εἰς τὰ ζητήματα τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς ἐφαρμόζει διὰ τὴν Ἑλλάδα, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ὁ Πάλμερστον ἔλεγε διὰ τὴν Ἀγγλίαν:

...Ἡ Ἀγγλία δὲν ἔχει οὔτε φίλους, οὔτε ἐχθρούς. Ἐχει σύμφεροντα!».

Τὰ συμφέροντα δὲ τῆς Ἑλλάδος, περὶ τῶν ὁποίων καὶ μόνον πρόκειται, δὲν τῆς ἐπιτρέπουσι οὔτε νὰ κηρύσσεται κατ' ἀρτὴν ἢ νὰ ὑπὲρ οὐδεμιᾶς ξένης δυνάμεως, οὔτε νὰ προβάλλῃ κατ' ἀρχὴν ὡς ἐχθρὰ τῆς, τοῦτο δὲ ἐπιβάλλει νὰ ἐξετάζωνται ἀντικειμενικῶς καὶ ψυχραίμως τὰ περιστατικά μὲς ἐκάστης ἐποχῆς καὶ νὰ συναγωνισθῇ τὰ ἐκ τούτων συμπεράσματα. Τὰ δὲ περιστατικά τοῦ 1943—45 εἰς τὰ ὁποῖα ἀνεφέρθη ὁ κ. Πιπινέλης εἰς τὴν διάλεξίν του, δὲν ἀφίνουν καμμίαν ἀμφιβολίαν ὅτι ἂν ἡ Ἑλλάς δὲν εὕρισκετο ἔκτοτε ἐντὸς τοῦ σιδηροῦ παραπετάσματος τοῦτο ὀφείλεται πρὸ παντός εἰς τὴν παρέμβασιν τοῦ κ. Churchill, καὶ ὅτι ἂν πράγματι ἐκινδύνευσε νὰ εὐρεθῇ ὑπὸ τὸ πέλμα τῆς κομμουνιστικῆς τυραννίας, τοῦτο ὀφείλεται πρωτίστως εἰς τὴν ἐγκληματικὴν ἀφροσύνην τῆς τότε πολιτικῆς ἡγεσίας τῆς. Αὐτὸ καὶ μόνον ὑπεστήριξεν ὁ κ. Πιπινέλης ὅπως προσεκτικὴ μελέτῃ τῆς διαλέξεώς του δύναται νὰ πείσῃ πάντα καλόπιστον ἀναγνώστην.

ἐαυτάς, ἀλλὰ καὶ διότι πρὸ παντὸς ἐζητήθησαν ὑπὸ τινος καὶ ἐνεκρίθησαν ὑπὸ τῶν ἄλλων συμμάχων. Δὲν εἶναι δὲ πιθανὸν νὰ ἀποτελοῦν τὸ προῖον φιλολογικῆς ἀπλῶς περὶ τὴν διατύπωσιν ἐνασχολήσεως τῶν συντακτῶν τοῦ ἀνακρινωθέντος καὶ νὰ μὴ ἐκφράζουσιν τὰς διαθίσεις εἰς τὰς ὁποίας κατέληξαν οἱ τρεῖς Ὑπουργοί.

Ἀλλὰ καὶ πέραν τούτου ἡ ἐπελθούσα μεταβολὴ εἰς τὴν ἔμφασιν ὡς πρὸς τὸ στρατιωτικὸν περιεχόμενον τῆς συμμαχίας, προσλαμβάνει ἀκόμη μεγαλυτέραν σημασίαν ὅταν ἀναλογισθῶμεν ὅτι ἀπὸ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἀγκύρας δικαίως ἡδύνατό τις νὰ ἀναμείνῃ τὴν ὁλοκλήρωσιν τῶν στρατιωτικῶν συνεννοήσεων μεταξὺ τῶν τριῶν Ἐπιτελείων, ἡτις θὰ μετέβαλλε τὸν χαρακτῆρα τῶν ἀπὸ «τεχνικῶν συνεννοήσεων» εἰς «πολιτικὰς δεσμεύσεις» καὶ θὰ συνεπλήρωνεν ἐνδεχομένως αὐτὰς ἐκεῖ ὅπου θὰ ἐχρειάζετο συμπλήρωσις. Μία συμμαχία δὲν ἔχει οὐσιαστικὸν περιεχόμενον εἰμὴ ἐφ' ὅσον προβλέπει συγκεκριμένως κατὰ τόπον, χρόνον, ἀριθμὸν καὶ φύσιν ἐνόπλων δυνάμεων στρατιωτικὰς ἐνεργείας. Αὐτοῦ τοῦ εἴδους αἱ δεσμεύσεις προπαρασκευάζονται ὑπὸ τῶν τεχνικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ ἐπικυροῦνται ὑπὸ τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας ὁπότε καὶ δεσμεύουν νομικῶς τὰς συμμαχοὺς χώρας. Ἡ διαδικασία αὕτη πρέπει νὰ ἔχῃ ὁλοκληρωθῇ διὰ νὰ ἀποκτήσῃ ἡ συμμαχία περιεχόμενον καὶ νὰ μὴ ὀδηγήσῃ ἐνδεχομένως εἰς παραπλάνησιν καὶ ἀμφισβητήσεις, ὡς πρὸς τὴν πραγματικὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἐν ὧρα ἀνάγκης. Ἀπὸ τὴν διάσκεψιν τῆς Ἀγκύρας θὰ ἐδικαιούμεθα νὰ ἀναμείνωμεν προώθησιν τῆς συμμαχικῆς αὐτῆς διαδικασίας τῆς ὁποίας τὸ κενὸν καθίσταται ἀκόμη πλέον σημαντικὸν ὡς ἐκ τῆς μὴ ὑπάρξεως κοινοῦ βαλκανικοῦ στρατηγείου, καὶ τῆς δυσκολίας τῆς προκυπτούσης ἐκ τῆς μὴ συμμετοχῆς τῆς Γιουγκοσλαβίας εἰς τὸ Νάτο.

Καὶ ἀπὸ μιᾶς ἄλλης πλευρᾶς τὸ συμβούλιον τῆς Ἀγκύρας δίδει λαβὴν εἰς ἐπιφυλάξεις ἂν μὴ ἀνησυχίας: Ὅταν γίνεται λόγος περὶ τοῦ ὅτι οἱ τρεῖς σύμμαχοι θὰ ἐπιδιώξουν ὅπως ἐπωφεληθῶν τῶν εὐνοϊκῶν συνθηκῶν «πρὸς βελτίωσιν τῆς διεθνούς καταστάσεως καὶ συνεισφορὰν ἐν τῷ μέτρῳ τοῦ δυνατοῦ τῆς συμβολῆς των», δὲν διασαφηνίζεται ἐὰν ἡ προσπάθεια αὕτη θὰ καταβληθῇ *συλλογικῶς* ὑπὸ τῶν τριῶν χωρῶν ἢ *μεμονωμένως* ὑφ' ἐκάστης ἐξ αὐτῶν. Τὸ πιθανώτερον εἶναι τὸ δεύτερον διότι ἄλλως θὰ ἔπρεπε ρητῶς νὰ εἶχε γίνῃ μνεῖα τῆς συλλογικότητος τῆς προσπάθειας. Τὸ σημεῖον αὐτὸ ἔχει ὅλως ἰδιαιτέραν σημασίαν. Ὑπῆρξεν ἀκριβῶς τὸ σημεῖον ἐφ' οὗ ἐνανάγησεν ἡ βαλκανικὴ συνεννόησις τοῦ 1934, ὅταν ἡ μὲν Γιουγκοσλαβία ἤρchiσε νὰ προσεγγίξῃ στενωτέρον τὴν Γερμανίαν καὶ τὴν Ἰταλίαν «πρὸς βελτίωσιν — ἀκριβῶς — τῆς διεθνούς καταστάσεως» ἢ δὲ Ρουμανία τὴν Γερμανίαν καὶ ἡ Τουρκία τὴν Ἀγγλίαν.

Ὁ Ι. Μεταξᾶς εἰς μάτην εἶχε προσπαθῆσθαι τότε νὰ ἐπιτύχῃ τὸν ἐναρμονισμόν τοῦ γενικωτέρου προσανατολισμοῦ τῶν συμμάχων. Χάρις εἰς τὰς προσπάθειάς του κυρίως, τὸ συμβούλιον τοῦ Βελιγραδίου τὸν Φεβρουάριον 1937, εἶχεν εὖρη μίαν ἀρκετὰ ἐπισηφαλῆ διέξοδον, ἐπιτρέψαν εἰς ἕκαστον τῶν συμμάχων νὰ προβαίῃ εἰς πρωτοβουλίας γενικωτέρας μόνον «ἐφ' ὅσον δὲν θὰ ἀντιτίθενται πρὸς τὰς ἀπορροεούσας ἐκ τοῦ βαλκανικοῦ συμφώνου ὑποχρεώσεις». Ἀλλ' ὁ διαφορισμὸς εἰς τὸν γενικὸν διπλωματικὸν προσανατολισμὸν ὠδήγησε μοιραίως εἰς τὸν

διαφορισμὸν καὶ ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν ἦν ἕκαστος σύμμαχος ἔδιδεν εἰς τὰς συμμαχικὰς αὐτοῦ ὑποχρεώσεις. Καὶ σήμερον, εἰς μίαν στιγμὴν ὅπου τὸ Κρεμλίνον ἐντόνως ἐργάζεται πρὸς διάσπασιν τῶν διαμορφωμένων ἐν τῇ Δύσει συμμαχικῶν καταστάσεων, καὶ ὅπου εἰδικώτερον ἡ Γιουγκοσλαβία γίνεται κατ' αὐτὰς στόχος τῆς σφοδροτέρας ἐπιθέσεως εἰρήνης, ἡ παρεμβολὴ ἀναλόγων φράσεων καὶ ἐννοιῶν εἰς τὸ ἀνακρινωθὲν τῆς Ἀγκύρας, δίδει μοιραίως λαβὴν εἰς πολλὰς σκέψεις. Ὁ τελευταῖος λόγος τοῦ Τίτο ἐξεκαθάρισε πλήρως τὴν Γιουγκοσλαβικὴν θέσιν, ἡτις ἄλλως τε οὐδέποτε ὑπῆρξε διάφορος καὶ διετυπώθη ἐξ ἀρχῆς μετὰ πάσης εἰλικρινείας. Ἀλλ' ἡ εἰλικρίνεια τῆς Γιουγκοσλαβικῆς θέσεως δὲν αἰρεῖ τὸ γεγονὸς ὅτι ἀποκρούει ἀπολύτως τὴν συμμετοχὴν τῆς εἰς «συνασπισμούς», Οὔτε τὸ γεγονὸς ὅτι τὰ ἄλλα δύο μέλη τῆς Βαλκανικῆς συμμαχίας ἀνήκουσιν εἰς συνασπισμὸν καὶ ὡς ἐκ τούτου ὁ συνασπισμὸς πρὸς αὐτὰ ἄγει καὶ εἰς συνασπισμὸν πρὸς τρίτους. Ἐν τούτῳ προφανῶς ἔγκειται μία ἐσωτερικὴ ἀντινομία ἡ ὁποία δύναται νὰ τακτοποιηθῇ μόνον μετὰ τὴν βαθμιαίαν ἐναρμόνισιν τῆς διπλωματικῆς προσπάθειας τῶν συμμάχων ἐφ' ὧν τῶν τομέων. Πρέπει νὰ ἐλπίσωμεν ὅτι τοῦτο ὄχι μόνον κατανοεῖται ἀλλὰ καὶ θὰ τύχῃ πρακτικῆς ἐφαρμογῆς διὰ τῆς πλήρους μεταξὺ τῶν τριῶν συμμάχων προσυνεννοήσεως ἐφ' ὧν τῶν ἐπὶ τῆς διεθνούς πολιτικῆς πρωτοβουλιῶν ἐκάστου ἐξ αὐτῶν καὶ εἰδικώτερον τῶν ἀποβλεπουσῶν εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς διεθνούς καταστάσεως.

ΗΜΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΞΕΝΟΙ

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς σκληρᾶς μάχης τὴν ὁποίαν ἡ Ἑλληνικὴ ἀντιπροσωπεῖα παρὰ τῷ Ο.Η.Ε. εἶχε νὰ διεξαγάγῃ τῷ 1949 πρὸς ὑποστήριξιν τῶν Ἑλληνικῶν δικαίων ἐναντίον τῶν Σλαβοκομμουνιστῶν καὶ τῶν ἐν τῇ Δύσει φίλων των, ἐλήφθη παρ' αὐτῆς ἡ κάτωθι ἐπιστολή, Ἀμερικανοῦ κατοίκου Ἀγ. Φραγκίσκου:

«Πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Ἀντιπροσωπεῖαν εἰς τὰ Ἡνωμένα Ἐθνη.

Ἦκουσα σήμερον τὸ ἀπόγευμα τὴν ἐκπομπὴν τῶν 19 κυμάτων τῶν Η. Ἐθνῶν ὅπου ἐδίδετο περίληψις τῶν ἀπόψεών σας εἰς τὴν Πολιτικὴν Ἐπιτροπὴν.

Ζητῶ συγγνώμην ἐὰν δὲν γράφω ἐπακριβῶς τὸ ὄνομα τοῦ ἀγορητοῦ σας! Κου Πιπινέλη. Ἀλλὰ ὀφείλω νὰ εἶπω ὅτι ὁ λόγος του ὑπῆρξεν ἀριστοτεχνικός, ἀπληκτῶν μεγάλῃ δυνάμει λογικῆς καὶ ἐν τούτοις πολιτισμένην συγκράτησιν (*Great force of logic and yet civilized restraint*).

Ὡς Ἀμερικανὸς φορολογούμενος | δὲν μετανοῶ οὔτε κατὰ 1 ἰῶτα, δι' ὅ,τι ἔδωκα ἐκ τῆς περιουσίας μου ὑπὲρ τοῦ λαοῦ διὰ τὸν ὁποῖον αὐτὸς ὁ ἀγορητὴς σας ὠμίλησε, ὑποστηρίζων τὴν διατήρησιν τῆς ἀνεξαρτησίας του.

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς Ρωσίας (ὅπως ἐμφανίζεται διὰ τοῦ κ *Vichinsky*) πιστεύω ὅτι ἔχομεν νὰ κάμωμεν μετὰ μίαν ἐθνικὴν ψύχωσιν. Ἐπιβοηθητικῶς ἡ γνώσις τῆς ρωσικῆς ἱστορίας ἐξηγεῖ τὴν ὑπαρξίν αὐτῆς τῆς ψυχώσεως.

Ἀλλὰ πῶς κατορθώνει ἡ μικρὰ Ἑλλὰς νὰ εὖρη τὴν δυνάμειν νὰ σταθῇ

εἰς τὸ ὕψος τῆς πνευματικῶς, μὲ λογικὴν καὶ ψυχραιμίαν - σχεδὸν ὅπως ὁ
 ψυχίατρος ἀντιμετωπίζει ἓνα ψυχοπαθῆ - δὲν μπορῶ πράγματι νὰ συλλάβω.
 Σᾶς θαυμάζω.

Υμέτερος Frank I. Jeson

Αὐτοῦ τοῦ εἵδους τὰ ὅπλα καὶ τὴν τακτικὴν εἶχε - πράγματι - ἀκο-
 λουθήσει τότε ἡ Ἑλληνικὴ Ἀντιπροσωπεῖα κατὰ τὴν διάρκειαν ἐνὸς ἀγώνος
 ὅστις ὑπῆρξε πράγματι τραχύτατος, δεδομένου ὅτι τὴν ἐποχὴν ἐκείνην δὲν
 εἶχεν ἀκόμη ἐπέλθῃ ἡ μεταστροφή εἰς τὴν διεθνῇ κοινὴν γνώμην ἣτις ἐπη-
 κολούθησε τοῦ πολέμου τῆς Κορέας. Ἀπειροὶ δὲ ἦσαν ἀκόμη μεταξὺ τῶν
 κατεχόντων καιρίας θέσεις εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ πνευματικὴν ζωὴν τῆς
 Δύσεως, ἐκεῖνοι οἵτινες δὲν εἶχον κατανοήσῃ τὴν φύσιν τῆς διεθνούς κομ-
 μουνιστικῆς συνωμοσίας καὶ παρῆλθον - ἀθελήτως ἢ μὴ - τὴν βοήθειάν των
 εἰς τὴν ἐπίτευξιν τῶν σχεδίων της. Καὶ μὲ αὐτὰ τὰ ὅπλα «μεγάλῃν δυνάμιν
 λογικῆς καὶ ἐν τούτοις πολιτισμένην συγκράτησιν» ἡ Ἑλλάς κατῴρθωσε
 εἰς μίαν ἀτμόσφαιραν ἐξοργιστικῶν παρεξηγήσεων καὶ τῶν πλέον ἀπιθά-
 νων «φιλικῶν» ἀντιδράσεων, νὰ ἐξασφαλίσῃ ὑπὲρ αὐτῆς τὴν παμψηφίαν
 σχεδὸν τῶν Συνελεύσεων τοῦ Ο.Η.Ε. τοῦ 1947, 1948 καὶ 1949 - διὰ τῆς
 ὁποίας ἐκέρδισε κάτι περισσότερον ἀπὸ τὴν ἠθικὴν καταδίκην τῶν ἐπιδρο-
 μέων : τὴν ἀποφασιστικὴν συμπαράστασιν τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν. Διότι εἰς
 τὴν ἐπίμονον προσπάθειάν της νὰ ἐξασφαλίσῃ τὰς ἀναγκαίας πιστώσεις
 ἀπὸ τὸ Κογκρέσσον, ἡ Ἀμερικανικὴ κυβέρνησις, εἶχεν ἀπόλυτον ἀνάγκην
 - καὶ τὸ εἶχεν ἐπανειλημμένως διαμηνύσει εἰς τὴν Ἑλληνικὴν - μιᾶς βαρυ-
 σημάντου προσυπογραφῆς : τῆς ἠθικῆς καταδίκης τῶν ἐπιδρομέων ὑπὸ
 τῶν Ἡνωμ. Ἐθνῶν. Καὶ αὐτὴν τὴν προσυπογραφὴν ἐξησφάλισεν ἡ Ἑλλη-
 νικὴ Ἀντιπροσωπεῖα εἰς τὸν Ο.Η.Ε., μὲ τὰ ἴδια πάντοτε ὅπλα : «Great
 force of logic and yet civilised restraint»....

Δὲν ἔπρεπε νὰ πεισθοῦν περὶ τοῦ δικαίου μας οὔτε ὁ Vichinsky καὶ ἡ
 συντροφιά του, οὔτε οἱ ἀγωνισταὶ τῆς Πίνδου καὶ οἱ κάτοικοι τῆς Ἑλληνικῆς
 ὑπαίθρου. Ἐπρεπε νὰ πεισθοῦν Γάλλοι. Βέλγοι, Σκανδιναυοί, Ἀραβες, ἢ
 Νοτιοαμερικανοί· ἄλλοι κατοικοῦντες μακρυνὰς χώρας ἐκτὸς τῆς σφαίρας
 τοῦ κινδύνου, ἄλλοι δυσπιστοῦντες πρὸς τοὺς «μοναρχοφασίστας» τῶν
 Ἀθηνῶν καὶ ἄλλοι - πολλοὶ περισσότεροι - βλέποντες μὲν τὸν κίνδυνον
 καὶ τὴν ἀδικίαν, ἀλλὰ πιστεύοντες, ὅτι θὰ ἤρκουν πρὸς ἀντιμετώπισιν των
 ὀλίγαι παρεναίσεις πρὸς τοὺς ἀτακτοῦντας καὶ μερικαὶ «διαλλακτικαὶ»
 χειρονομίαι συμβιβασμοῦ ἐκ μέρους μας. Αὐτοὶ ὅμως - ὅσον ἐξοργιστικὴ
 καὶ ἂν ἦτο ἡ παρανόησις τῆς πραγματικότητος ἢ τὰ μικροσυμφέροντα ἐπὶ
 τῶν ὁποίων ἐστηρίζοντο—ἀπετέλουν τὴν «διεθνῇ κοινὴν γνώμην» τὴν μεγά-
 λην, ἀσύλληπτον αὐτὴν δυνάμιν ἄνευ τῆς ὁποίας ὅσονδῆποτε πανίσχυροι
 οἱ πολιτικοὶ ἡγέται δημοκρατικῶν χωρῶν ἦσαν ἀνίκανοι νὰ λάβουν γεν-
 ναίας ἀποφάσεις συνεπαγομένης χρήμα καὶ αἷμα πολύ.

Καὶ αὐτὴν τὴν δυνάμιν ἐπάνω εἰς τὴν ὁποίαν στηρίζεται εἰς τὴν δημο-
 κρατικὴν ἐποχὴν μας ἡ ἀσφάλεια μεγάλων καὶ μικρῶν, ἡ ἁοπλος σχεδὸν

καὶ κατατυραννημένη Ἑλλάς, κατῴρθωσε νὰ κινητοποιήσῃ ὑπὲρ αὐτῆς μό-
 νον χάρις εἰς τὴν «μεγάλῃν δυνάμιν τῆς λογικῆς ἀλλὰ καὶ τὴν πολιτισμέ-
 νην συγκράτησιν» τῶν ἀντιπροσώπων της.

Ὑπερβολαὶ καὶ ἱταμότητες θὰ εἶχον ἀποξενώσει καὶ τοὺς φιλικωτέ-
 ρους πρὸς ἡμᾶς διακειμένους. Ἡ ἀξιοπρέπεια ἐν τῇ σταθερότητι καὶ ἡ δύ-
 ναμις τῆς λογικῆς, τοὺς συνεκέντρωνον ἀντιθέτως γύρω μας.

Τὴν ἰδίαν αὐτὴν δυνάμιν ἐχρησιμοποίησαν πάντοτε κατὰ προτίμησιν
 οἱ πρώτης ὁλκῆς πολιτικοὶ ἄνδρες, ὅταν εἶχον νὰ διεκδικήσουν ἐπὶ διεθνούς
 πεδίου τὰ ἐθνικά μας δίκαια : Ὁ Βενιζέλος εἶχε τὴν ἰδιοφυῖαν νὰ ἐμφα-
 νίζῃ πάντοτε τὰ ἑλληνικὰ δίκαια, ὅχι ὡς ἐντοπισμένως ἐθνικὰς διεκδική-
 σεις, ἀλλὰ ἐν ἀλληλεξαρτήσῃ πρὸς γενικώτερα συμφέροντα. Ἐζητεῖ
 κατὰ τρόπον ὁ ὁποῖος ἔδιδε τὴν ἐντύπωσιν πάντοτε ὅτι προσέφερε.

Καὶ ὁ Ἰωάν. Μεταξᾶς, ὅταν διεγράφετο πλέον σαφῆς ἡ Ἱταλικὴ ἀπει-
 λὴ ἐγνώριζε νὰ ἐπιβάλῃ σιγὴν εἰς ὅλας τὰ ἐξάψεις τοῦ κοχλάζοντος πα-
 τριωτικοῦ αἰσθήματος, νὰ ἀποσιωπᾷ καὶ αὐτῆς τῆς «Ἑλλης» τοὺς δολοφό-
 νους, διὰ νὰ μὴ δώσῃ λαβὴν καὶ εἰς τὴν παραμικρὰν ὑποψίαν προκλητι-
 κότητος καὶ νὰ κρατῇ ἡνωμένον τὸ ἔθνος, τοὺς ἐνθουσιώδεις ὅπως καὶ
 τοὺς διστακτικούς, ἐπάνω εἰς τὸ κοινὸν χαράκωμα τῆς ἀντιστάσεως.

Μὲ τὴν ἰδίαν αὐτὴν τακτικὴν ἡ Ἑλλάς κατῴρθωσε ὅχι μόνον νὰ ἔχῃ
 πάντοτε δίπλα της εἰς τὰς μεγάλας στιγμὰς τῆς ἱστορίας της, τὰς ἰσχυρο-
 τέρας δυνάμεις τοῦ κόσμου, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν καθημερινὴν ζωὴν τῆς
 εἰρηνικῆς περιόδου νὰ ἀπολαμβάνῃ συμπαθειῶν καὶ συμπαραστάσεως ὅπως
 ἐλάχισται ἄλλαι μικραὶ χῶραι ἐν τῷ κόσμῳ.

Αὐτὰ ὅλα ὅμως τὰ συστήματα καὶ αἱ συνήθειαι δὲν ἀντέσχον φαίνε-
 ται εἰς τὸν «δυναμισμόν» τῆς ἐποχῆς μας. Ἐπρεπε φαίνεται νὰ κατὰστῶ-
 μεν «μοντέρνοι» εἰς ὅλα. Καὶ ἡ πρώτη πράξις τοῦ μοντερνισμοῦ συνίσταται,
 ὡς γνωστόν, εἰς τὸ νὰ κηρύξῃ ἀπρηχαιωμένα ὅλα τὰ διδάγματα τοῦ παρελ-
 θόντος καὶ τῆς πείρας. Ἡ «ρωμαλεότης» ἀφ' οὗ ἐξηγτλήθη φαίνεται εἰς τὸν
 ἐσωτερικὸν τομέα, προεξετάθη τῶρα εἰς τὸν τρόπον καθ' ὃν χειριζόμεθα τὰς
 σχέσεις μας πρὸς τοὺς ξένους. Παρακολουθῶν κανεὶς τὸ τι γράφεται σήμε-
 ρον εἰς τὴν μεγαλυτέραν μερίδα τοῦ τύπου, θὰ ἔλεγεν ὅτι ἡ «πολιτισμένη συγ-
 κράτησις» παρεμερίσθη ὡς ἐκδήλωσις ἡττοπαθείας ἢ «δυνάμις τῆς λογικῆς»
 μετράται τῶρα μὲ τὸ ὕψος τῆς φωνῆς καὶ τὴν ἡχηρότητα τῶν ἐκφράσεων.
 Ἐν ἀνάγκῃ ὅταν τὸ δίκαιόν μας χρειασθῇ νὰ υπογραμμισθῇ περισσότε-
 ρον, διανθίζεται καὶ μὲ ὀλίγας προσωπικὰς ἀποστροφὰς, χονδροκομμένα
 λογοπαίγνια - τοῦ εἵδους τῆς «Ἐστίας» - ἢ ὕβρεις ἀγοραίας.

Ὅτι αὐτὰ ὅλα δὲν ἀποτελοῦν σχῆμα λόγου ἀλλὰ πράγματα λεγόμενα
 καὶ γραφόμενα καθημερινῶς, ἀρκεῖ ἐν ἀπλοῦν φυλλομέτρημα τῶν καθημε-
 ρινῶν μας ἐφημερίδων διὰ νὰ τὸ ἀποδείξῃ. Πλὴν ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων ἡ
 διαφορὰ μεταξὺ τῶν εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ζήτημα ὕψους καὶ βαθμοῦ.
 Αἱ σοβαρώτεραι διακηρύττουν ὅτι ἡ «οἰκονομικὴ κηδεμονία τῶν Ἀμερικᾶ-

νών μᾶς ἔγινε τροχοπέδη . . . καὶ ἡ Ἑλλάς ἂν χρειασθῇ θὰ ἀντιμετωπίσῃ τὴν μοίραν τῆς καὶ μόνῃς.

Ὁ κίτρινος τύπος—«Ἑστία», «Ἀκρόπολις», «Ὁ Ἑλληνικὸς Βορρᾶς» κ.λ.—ἔχει τοῦλάχιστον τὸ πλεονέκτημα τῆς εἰλικρινείας. Ἀπεχθάνεται τὴν «ὑποκρισίαν» τῆς κοσμιότητος καὶ προτιμᾷ τὴν ἀτόρνευτον παλληκαρῶσυνην. Λέγει τὰ «σὺκα σὺκα καὶ τὴν σκάφη σκάφη». Θέλει τὸ Νάτο νὰ συνεδριάσῃ εἰς Ἀθήνας; Ἀμέσως ἡ ἀπάντησις: «Βεβαίως δὲν ἔχουν καμμίαν ὀρεξιν - ὅλοι οἱ ἄλλοι Ἑλλήνες - νὰ φιλοξενήσουν ἐδῶ καὶ νὰ περιποιηθοῦν πρὸς χάριν τοῦ κ. Στεφανοπούλου τοὺς ἐκπροσώπους αὐτῶν τῶν χωρῶν διὰ τοὺς ὁποίους μόνον ἡ Ἑλληνικὴ ἀηδία δικαιολογεῖται». (Ἑστία).

Τολμᾷ νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν χώραν μας ἡ Βασίλισσα τῆς Ὀλλανδίας καὶ νὰ πῇ μίαν πορτοκαλλάδα; Ἀμέσως ἡ ἀνάκλησις τῆς εἰς τὴν τάξιν: «Πρέπει νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι ἡ Βασίλισσα τῆς Ὀλλανδίας θὰ ἀπήλαυσε καὶ ἄλλα πράγματα - Παρθενῶνα, Ἑρεχθεῖον κλπ. - ὥστε νὰ μὴ ἐνθυμῇται τὴν χώραν μας ὡς . . . Πορτοκαλελλάδα!». (Ὁ ἀναγνώστης θὰ ἀνεγνώρισεν ἀπὸ τὴν . . . λεπτότητα τοῦ «πνεύματος» τοὺς συντάκτας!) Γίνεται λόγος περὶ πολιτισμοῦ τῶν Ἀγγλῶν; Ἀμέσως καὶ πάλιν ἡ «Ἑστία» σπεύδει νὰ ἐξηγήσῃ τὸ παράδοξον τοῦ πράγματος. «Ὁ Ἑλλήν Θεόδωρος ὁ ἐκ Ταρσοῦ, ἐξεπολίτισε τὰς βαρβάρους καὶ ἀλληλοτρωγομένας φυλάς τῆς Ἀγγλίας, τὰς ἔμαθε γράμματα καὶ τὰς ἐνέπνευσε τὴν ἐθνικὴν ἐνότητα μὲ τὴν ὁποίαν ἐσταδιοδρόμησαν ἔκτοτε». Ὅμιλεῖ ὁ κ. Εἰδεν περὶ βελτιώσεως τῆς καταστάσεως ἐν τῇ Μέσῃ Ἀνατολῇ; Ἀμέσως ἡ ἀπάντησις ἔρχεται κεραυνοβόλος διὰ νὰ μὴ τὸν ἀφήσῃ νὰ κοιμᾶται ἡσυχος! «Ἄν ἐπεκαλεῖτο τὸ ἐπιχείρημα ὅτι εἰς τὴν Κύπρον δὲν ἤρχισαν ἀκόμη αἱ δολοφονίαι, ἅς εἶναι ἡσυχος. Μετ' οὗ πολὺ θὰ ἀρχίσουν καὶ αὐταὶ! (Ἑστία 8 Ὀκτωβρίου 1954)».

Μᾶς ἐνοχλοῦν ἐπιστολαὶ τὰς ὁποίας ἀπροσέκτως ὑπέγραψεν Ὑπουργὸς τοῦ Συντονισμοῦ ἐν Γερμανίᾳ; Ἀμέσως κηρύσσομεν ἐκβιαστὰς καὶ ἀπατεῶνας ὅσους συνεβλήθησαν μαζὺ τοῦ καὶ εὐρίσκομεν τρόπον νὰ ἀναμείξωμεν καὶ αὐτὸν τὸν Πρεσβευτὴν τῆς Γερμανίας εἰς τὴν διαπραχθεῖσαν «ἀπάτην».

Τολμᾷ κανεὶς ἐν Ἑλλάδι νὰ συστήσῃ ἄλλον τρόπον πραγματώσεως τῆς ἐνώσεως τῆς Κύπρου; Ἀμέσως ξεσπαθώνουν ὅλοι οἱ ἐν Ἑλλάδι ὀπαδοὶ τοῦ Μωσσαντέκ-ἀδελφοὶ Μουλσουμάνοι καὶ ἄλλοι-διὰ νὰ τοὺς «στιγματίσουν» ὡς ὄργανα τῆς Ἰντέλλιτζενς!

Θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι τὸ κῦμα αὐτὸ τοῦ ὑστερισμοῦ περιορίζεται εἰς μερικὰ ἔντυπα τῶν Ἀθηνῶν τὰ ὁποῖα οὐδέποτε κατανοήσαντα ποῖαν δύναμιν δίδει εἰς τὸ δίκαιον ἢ εὐπρέπεια, ἐκμεταλλεύονται τῶρα δι' ἐμπορικὸς λόγους τὸ ὑπερθετικὸν τοῦ ὕψους, ὅπως ἐκμεταλλεύονται καὶ τὸ ἀγνόν αἴσθημα τοῦ λαοῦ ἀντὶ νὰ τὸ φωτίζουν καὶ νὰ τὸ καθοδηγοῦν. Ὁ Μωσσαντέκ μὲ τὰς ὑστερικές του ἐξάρσεις, τὰς λιποθυμίας καὶ τὰ δάκρυά του, ἀποτελεῖ δι' αὐτοὺς τὸ ἰδεώδες ἐνὸς ἀγνοῦ πατριώτου. Ἡ ρητορικὴ του καὶ οἱ ἐπὶ τοῦ βήματος σαλτιμπακισμοὶ του γαργαλίζουν τὴν πνευμα-

τικὴν φιλοδοξίαν τῶν καὶ δὲν θὰ ἡσυχάσουν ποτὲ ἕως ὅτου ἀνέλθουν καὶ αὐτοὶ εἰς τὰ ὕψη τῆς.

Ἄλλ' ὅχι. Τὸ κῦμα αὐτὸ τῆς μισαλλοδοξίας καὶ τῆς ἄλλοφροσύνης ἐξεχύθη καὶ πρὸς ὑψηλότερα στρώματα: Τὸν Ραδιοφωνικὸν σταθμὸν π.χ. ὁ ὁποῖος ὑπὸ τὴν ἐπίσημον ιδιότητά του συνιστᾷ εἰς τὸν Κυπριακὸν λαὸν νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὰς προτροπὰς τῆς παρανόμου ἐφημερίδος «Ἐνωσις», ἡ ὁποία ἐζήτησεν ἀπὸ τοὺς Κυπρίους «νὰ χρησιμοποιήσωσι τὴν γλῶσσαν τῶν ἀποικιακῶν λαῶν κατὰ τῶν τυράννων τῶν: τὴν γλῶσσαν τοῦ αἵματος καὶ τῆς δολιοφθοράς.» (Ἐκπομπὴ 23ης Ἰανουαρίου 1955) Κατέκλυσε αὐτὴν ταύτην τὴν διπλωματικὴν ὑπηρεσίαν ἡ ὁποία μὲ τὴν γραφίδα ἐνὸς ἀκατονομάστου «διευθυντοῦ πολιτικῆς διευθύνσεως» ξεσπαθώνει δημοσίᾳ κατὰ τῶν ξένων.

«Διπλωματικά» βιβλίοι ἐκδίδονται εἰς καθαρῶς ὕβριστικὸν τόνον, κατὰ τὸ πρότυπον τῶν διπλωματικῶν κειμένων τοῦ Ἐμβέρ Χότζα. Γραμματόσημα φιλοτεχνοῦνται, διὰ νὰ μάθουν καὶ οἱ συλλέκται τῶν τῆν.... βλακεῖαν τῶν συλλαβόντων τὴν ἰδέαν αὐτὴν. Διασκέψεις τύπου χρησιμοποιοῦνται ἀπὸ ἀνωτάτους ὑπαλλήλους διὰ νὰ κατηγορήσουν προσωπικῶς ξένους διπλωματικοὺς ἀντιπροσώπους. Ἐκεῖ ὅπου ἡ κοσμιότης καὶ ἡ ἐπιφύλαξις ἀποτελεῖ κανόνα πλέον σεβαστὸν ἀπὸ οἰανδήποτε ἄλλην περίστασιν ἡ Ἑλλάς ἐμφανίζεται ὑπὸ τὴν μορφήν ἐξάλλου ρήτορος τῶν καφενείων χειρονομοῦντος καὶ ἀπειλοῦντος ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς καρέκλας του.

Ὅσοι ἐγνώρισαν τὴν διεθνὴ προβολὴν τῆς Ἑλλάδος ἐνὸς Ἑλ. Βενιζέλου ἢ ἐνὸς Α. Μιχαλακοπούλου ἢ ἐνὸς Ι. Μεταξᾶ, διερωτῶνται ἐὰν πρόκειται περὶ τῆς ἰδίας Ἑλλάδος ἢ ἐὰν κάποια τραγικὴ ἀντιστροφή τοῦ χρόνου ἐπανεφέρει ἐν ζωῇ τὴν Ἑλλάδα τοῦ Θ. Δεληγιάννη. Καὶ κινῶσι περιλυποὶ τὴν κεφαλὴν. Διότι δὲν πρόκειται βεβαίως οὔτε νὰ πείσουν οὔτε νὰ φοβίσουν κανένα, αὐτοῦ τοῦ εἴδους αἱ ρωμαλεότητες. Ἐν μέγα ἐθνικὸν κεφάλαιον, διασπαθίζεται ὅμως οὕτω κατὰ τὸν θλιβερώτερον τρόπον: *ἡ ἐμπιστοσύνη τοῦ κόσμου πρὸς τὴν σοβαρότητά μας*. Ὁ ἐκτραχυλισμὸς τῶν δημοσίων ἐκδηλώσεών μας ἐναντὶ τῶν ξένων τὴν στιγμὴν ὅπου μὲ ἀληθινὸν κτυποκάρδι διερωτῶμεθα ἐὰν θὰ μείνῃ ἢ ὅχι εἰς τὴν Μεσόγειον ὁ ὅρος Στόλος καὶ ὅπου εἰς ὅλους τοὺς τόνους διακηρύσσομεν ὅτι χωρὶς αὐξήσιν τῆς βοηθείας θὰ χρεωκοπήσωμεν, ἔχει κάτι τὸ φαιδρῶς παιδικόν, ὅπως ἔχει καὶ τὴν ἀφαντάστως θλιβεράν πλευράν του.

Ἡ ὑστερικὴ προσπάθεια πρὸς τὸ ὑπερβολικώτερον τὸ πηχιαῖον, τὸ θορυβωδέστερον, τὸ μελοδραματικὸν τὸ σκανδαλιστικὸν προσβάλλει πᾶσαν ἔννοιαν εὐπρεπείας εἰς τὸν τόπον ὅπου ἐγράφησαν τὰ «Χρυσὰ Ἐπη» καὶ ὅπου τὸ μέτρον ἀνηγορεύθη ὡς ὁ ὑπέρτατος νόμος τῆς φύσεως, καὶ τῆς ζωῆς.

Δι' ὅσους ὁ πατριωτισμὸς, πρὸ παντός ἄλλου συνίσταται εἰς τὴν συνταύτισιν τοῦ ἀτόμου πρὸς τὰς μονίμους ἀθανάτους ἀξίας τοῦ ἔθνους, εἰς τὴν σκληρὰν καὶ ἐπίπονον πραγμάτωσιν τοῦ πνευματικοῦ καὶ ψυχικοῦ ἰδα-

νικοῦ τῆς φυλῆς, ἡ κατάστασις αὐτὴ δὲν ἔμπορεῖ νὰ μὴ τραυματίζῃ βαθύτατα τὴν ἐθνικὴν καὶ προσωπικὴν τῶν ὑπερηφάνειαν. Ἀλλὰ καὶ ὅσοι πλέον συγκαταβατικοὶ καὶ προσγειωμένοι, δὲν ἀσχολοῦνται μὲ τὰ ὑψηλὰ αὐτὰ πράγματα καὶ δὲν σκέπτονται παρὰ τὸ πῶς θὰ ζήσωσιν ἡσυχότεροι καὶ εὐτυχέστεροι εἰς τὴν γωνίαν αὐτὴν τῆς γῆς, βλέπουν μὲ ἔντοτον ἀνησυχίαν νὰ σχηματίζεται γύρω ἀπὸ τὸν τόπον μας ἕν εἶδος τείχους σιωπῆς καὶ συγκαταβατικῆς ἐπεικειάς. Διότι γνωρίζουν μὲ τὴν ἀπλὴν λογικὴν τοῦ κοινοῦ ἄνθρωπου, ὅτι εἰς ἐποχὰς ὅπως ἡ σημερινὴ ἡ ἀνεξαρτησία ἐνὸς λαοῦ τόσο ἐκτεθειμένου ὅπως ὁ ἰδιόκός μας ἔχει κάποιαν σχέσιν καὶ μὲ τὴν παρουσίαν τοῦ θοῦ στόλου εἰς τὴν Μεσόγειον καὶ τὰ δισεκατομμύρια τοῦ θείου Τροῦμαν.

Θὰ ἐχρειάζοντο νὰ γραφοῦν πολλὰ διὰ νὰ ἐξηγηθῇ πῶς καὶ διατὶ ἐφθάσαμεν εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον τῆς πνευματικῆς ἐξαλλωσύνης, τί συνέβαλεν εἰς τὸν κατήφορον αὐτὸν τὸν ὁποῖον ἐπήραμεν ἀπὸ τινος, καὶ πῶς εἶναι δυνατόν νὰ τὸν ἀναστρέψωμεν καὶ νὰ θέσωμεν καὶ πάλιν κάποιαν τάξιν εἰς τὰς σκέψεις καὶ τὰς ἐκδηλώσεις μας.

Πολλὰ χρειάζεται νὰ λεχθοῦν ἐπάνω εἰς τὸ θέμα αὐτὸ καὶ πολλὰ νὰ γίνουν. Διότι ἡ πνευματικὴ αὐτὴ ἐξάρθρωσις εἶναι τὸ καταστάλαγμα ἀπείρων καταστάσεων καὶ ἀνωμαλιῶν τῶν ὁποίων οἱ πλόκαμοι περισφίγγουν ὁλόκληρον τὸ Ἑλληνικὸν πρόβλημα. Δὲν θὰ προφθάσῃ ἴσως ἡ γεννεὰ μας νὰ τὰ ἴδῃ πραγματοποιούμενα. Διότι ἡ πνευματικὴ ἐναρμόνησις προσπατεῖ τὴν ἐναρμόνησιν ὁλοκληροῦ τοῦ πολιτικοῦ καὶ κοινωνικοῦ βίου, ὅπως ἀντιστρόφως ἡ διασάλευσις τοῦ πολιτικοῦ, ὅπως ἐκεῖνη ἡ ὁποία μᾶς κατακυρνανεῖ ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τοῦ ἐθνικοῦ διχασμοῦ, μοιραίως ἔπρεπε νὰ φέρῃ εἰς τὴν σημερινὴν κατάπτωσιν, τῶν ἀξιωματῶν τῶν συνηθειῶν καὶ τοῦ ἀνθρωπίνου ὕλικου.

Ἐν ὅμως εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ. Καὶ αὐτὸ εἶναι καίριον, ἀποφασιστικόν: εἶναι ἡ δύναμις τοῦ ὑψηλοῦ παραδείγματος, ἡ φεγγοβολία τῶν ἐπὶ κεφαλῇ τῆς πολιτείας εὐρισκομένων οἱ ὁποῖοι μὲ τὸ ὑπόδειγμα τῆς ἰδίας τῶν καθημερινῆς δραστηριότητος. ἐξυψώνουν ἢ καταρρίπτουν αὐτομάτως τὸ ἐπίπεδον τῆς δημοσίας ζωῆς. Ἡ φωνὴ τῶν ἀκούεται εὐρύτερον ἀπὸ κάθε ἄλλην, ἡ ζωὴ τῶν φαίνεται ἀπὸ κάθε γωνίαν τῆς πατρίδος καὶ ἐφ' ὅσον οἱ ἄνθρωποι θὰ εἶναι ζῶα μιμητικά, τὸ παράδειγμά των δημιουργεῖ καθ' ἡμέραν ἀθελήτως καὶ ἀκόπως μυρμηκίας μιμητῶν. Ὀλίγη περισσότερα αὐτοπειθαρχία εἰς τὰ πάθη, ὀλίγον περισσότερον ὕψος εἰς τὴν σκέψιν. Ὀλίγη περισσότερα γενναϊότης εἰς τὰ αἰσθήματα, ὀλίγοι μεγάλοι χειρονομίαι ἱπποτισμοῦ καὶ ὑψηλοφροσύνης, ὀλίγοι σκληροὶ κολασμοί, θὰ ἤρκουν διὰ νὰ δώσουν ἄλλον τόνον εἰς τὴν δημοσίαν μας ζωὴν.

Ὁ Βασιλεὺς Παῦλος μὲ τὸ ὑπέροχον διάγγελμα Του τῆς 21ης Δεκεμβρίου 1954 ἔδωκε τὸν τόνον αὐτόν. Εἰς ὀλίγας ἀπλᾶς, ἀπερίττους, μετρημένας παραγράφους, ἐξέφρασε τὸ πνεῦμα τοῦ ἀληθινοῦ πατριωτισμοῦ. εὔρε τὸν τρόπον νὰ διατρανώῃ τὸ πανελλήνιον αἶσθημα «μὲ τὴν δύναμιν

τῆς λογικῆς καὶ τὴν πολιτισμένην συγκράτησιν». Ἡ πολιτικὴ μας ἡγεσία καὶ ἰδιαίτερα ἡ Κυβερνητικὴ ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ ἀκολουθήσῃ τὸ ὑψηλὸν αὐτὸ δίδαγμα καὶ νὰ ἐπιβάλλῃ καὶ εἰς τοὺς ἀνευθύνους τὴν πρὸς αὐτὸ συμμόρφωσιν. Ὁ πατριωτισμός μας δὲν θὰ ἔχανεν εἰς ἔντασιν. Θὰ ἐλαμβάνετο ἀπλούστατα σοβαρώτερον ὑπ' ὅψει ἐκεῖ ὅπου κρίνεται ἡ τύχη τῶν ζητημάτων μας. Καὶ ἡ Ἑλλάς θὰ ἐνεφανίζετο οἷα πράγματι εἶναι καὶ ὅχι ὅπως ἐπιθυμοῦν νὰ τὴν ἐμφανίζουν τὰ ἔντυπα τῶν Ἑλλήνων Μωσσαντέκ.

«Η ΕΛΛΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΔΥΟ ΠΟΛΕΜΩΝ»

«Ἡ πρώτη χρησιμότης τῆς Ἱστορίας - ἔγραψεν ὁ Montesquieu - συνίσταται εἰς τὸ ὅτι βοηθεῖ εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῆς πολιτικῆς». Καὶ τοῦτο ἂν δὲν εἶναι ἀπολύτως ἀληθὲς ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῆς ὑπάρξεως ἱστορικῶν «ἀξιωματῶν» ἢ «προηγούμενων», εἶναι ἀπολύτως ἀληθὲς ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τοῦ ὅτι ἡ ἀκριβὴς διάγνωσις τῶν συμβαινόντων κατὰ τὴν ἐποχὴν μας, εἶναι ἀδύνατος ἄνευ ἀναδρομῆς εἰς τὰ δεδομένα καὶ τὰ γεγονότα τοῦλάχιστον ἐκεῖνα ἅτινα ἀμέσως προηγήθησαν αὐτῆς. Ὁ ροὺς τῶν γεγονότων εἶναι συνεχής· τὸ παρελθὸν εὐρίσκεται κατὰ πολὺ ζωντανὸν γύρω μας ὡς ἐπιβιώσις παλαιότερων πολιτικῶν καταστάσεων καὶ ψυχικῶν ἢ κοινωνικῶν ἀξιών. Καὶ αὐτὸ τὸ μέλλον κυοφορεῖται εἰς τὰ σπλάχνα τῆς παρούσης γεννεᾶς, εἰς τρόπον ὥστε ἐλάχιστα ἀπὸ τὰ διαδραματιζόμενα σήμερον εἶναι δυνατόν νὰ διακρίνῃ κανεὶς εἰς τὴν πραγματικὴν τῶν ἀξιών, ἂν δὲν τὰ τοποθετήσῃ ἐν τῇ ἱστορικῇ τῶν ἀλληλουχίᾳ καὶ ἂν δὲν ἀνατρέξῃ εἰς τὰς ἀμέσους τοῦλάχιστον ἀφετηρίας των.

Αὐτοῦ τοῦ εἵδους ὅμως ἡ ἀναδρομή, μὴ ἔχουσα συνήθως νὰ στηριχθῇ ἐπὶ ἐξηλεγμένων ἱστορικῶν δεδομένων, κατ' ἀνάγκην υἱοθετεῖ συχνότατα τὰ ἴδια ἐκάστου διανοητικὰ σχήματα ἢ πολιτικὰς προκαταλήψεις. Καὶ διὰ νὰ εἴμεθα πλέον συγκεκριμένοι οἱ περισσότεροι ἐξ ἡμῶν ἐκληρονόμησαν ἀπλῶς νοητικῶς ὀρισμένας σχηματικὰς ἐπιγραφὰς διὰ πρόσωπα καὶ πράγματα, ὅπως περίπου τὰς καθώρισεν ἡ δημοσιογραφία τοῦ 1917 ἢ τοῦ 1922· οἱ ἄλλοι, ὅσοι ἔχουν ἰδίαν ἱκανότητα νὰ ἐμβαθύνουν καὶ νὰ ἀναψιλαφήσουν μὲ τὴν ἡρεμίαν καὶ τὴν ὀριμότητα τοῦ διαρρευσαντος χρόνου τὰ παλαιὰ συμπεράσματα των... ἀπλούστατα δὲν ἔχουν τὸν καιρὸν τὰ ἀσχοληθῶν μὲ αὐτὸ τὸ θέμα. Καὶ οὕτω μὲ ἐλάχιστας ἐξαιρέσεις, ἡ πολιτικὴ Ἑλλάς τῆς σήμερον μένει καθηλωμένη συνειδητῶς ἢ ὑποσυνειδητῶς εἰς τὰ πλαίσια παλαιῶν πολιτικῶν σχημάτων ὅπως τὰ διέμορφωσεν ἡ ἐποχὴ τοῦ ἐθνικοῦ διχασμοῦ. Δι' αὐτὸ παρ' ὅλας τὰς βαθυτάτας ἀνασαλεύσεις τὰς ὁποίας ὑπέστη ἡ πολιτικὴ ζωὴ καὶ ἡ κοινωνικὴ μας πραγματικότης κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετηρίδας, ἡ ἐπιβίωσις τοῦ παρελθόντος εἶναι τόσο ἰσχυρὰ παρ' ἡμῖν καὶ ἐκφράζεται ἀκόμη καὶ σήμερον παρ' ὅλα ὅσα λέγονται περὶ τοῦ ἀντιθέτου εἰς τὴν πάντοτε πεισμώνως ἐλλοχεύουσαν ἀντιδιαστολὴν τοῦ «βενιζελικοῦ» καὶ τοῦ «ἀντιβενιζελικοῦ». Ἡ πραγματικὴ ἀναδί-

φης τοῦ ἐγγύς παρελθόντος δὲν ἔγινε παρὰ εἰς πολὺ περιορισμένην κλίμακα. Τὰ προσωρινὰ συμπεράσματα εἰς τὰ ὁποῖα οἱ σύγχρονοι κατέληξαν πάντοτε ὑπὸ τὸ κράτος μιᾶς προκαταλήψεως ἢ μιᾶς ἐμπαθείας, καθιερώθησαν οὕτω ἀπροσκόπτως ἐν εἴδει κληρονομικῆς σχεδὸν παραδόσεως μεταξὺ τῶν οἰκογενειῶν. Ἀντιθέτως αἱ νεώτεροι γεννεαὶ αἱ ὁποῖαι δὲν ἐγνώρισαν τὸν ἐθνικὸν διχασμὸν καὶ τοὺς ἥρωας, ἔχουν ἴσως ἀπαλλαγῇ τῆς τυραννίας αὐτοῦ τοῦ σκληροῦ παρελθόντος, ἀλλὰ συγχρόνως ἔχασαν καὶ τὸ ἱστορικὸν ὑπόβαθρον ἐπὶ τοῦ ὁποῖου καὶ μόνον εἶναι δυνατόν νὰ στηριχθῇ ἡ πραγματικὴ κατανόησις τῶν σημερινῶν γεγονότων.

Αὐτὸ τὸ κενὸν ἦλθον νὰ καλύψουν τελευταίως ἐν Ἑλλάδι δύο σημαντικὰ βιβλία. Τὸ ἐν τοῦ πρεσβευτοῦ κ. Κ. Σακελλαροπούλου («Ἡ Σκιά τῆς Δύσεως»)· τὸ ἕτερον τοῦ κ. Γρ. Δαφνῆ: «Ἡ Ἑλλάς μεταξὺ δύο πολέμων».

Ἄν καὶ χρονικῶς δὲν καλύπτουν τὴν ἰδίαν ἀκριβῶς ἐποχὴν ἀλληλοσυμπληροῦνται ἀθελήτως εἰς ἓν ἱστορικὸν σύμπλεγμα ὅπου διὰ πρώτην μέχρι σήμερον φορὰν ἀναλύονται κατὰ τρόπον ἐπιστημονικὸν καὶ ἄρτιον τὰ περιστατικὰ μιᾶς περιόδου ἐπὶ τῆς ὁποίας θεμελιόυται ἱστορικῶς ἡ σημερινὴ ἐποχὴ μας. Τοῦ κ. Σακελλαροπούλου τὸ ἔργον ἀναφέρεται εἰς τὴν διπλωματικὴν κυρίως ὕφην τῶν γεγονότων τῶν ἐτῶν 1917 - 1922, γεγονότων πρὸς τὰ ὁποῖα συνυφάνθη ἀμεσώτατα ἡ ἐσωτερικὴ πολιτικὴ μας ἐξέλιξις. Δίδει μίαν συνταρακτικὴν καὶ ἀδιαψεύστως θεμελιωμένην ἐρμηνείαν τῆς χρεωκοπίας τῆς ἐθνικῆς μας προσπάθειας κατὰ τὸν α' παγκόσμιον πόλεμον, ἐρμηνείαν ἢ ὁποῖα ἀσφαλῶς θὰ ἀποτελέσῃ τὴν τελεσίδικον ἀπόφασιν τῆς ἱστορίας.

Τοῦ κ. Δαφνῆ τὸ ἔργον ἔρχεται ὡς φυσικὴ συνέχεια τοῦ πρώτου, διότι ἀναλύει μέχρι τοῦ δευτέρου παγκοσμίου πολέμου, τοὺς ἀντικτύπους τῆς μεγάλης τραγωδίας τῆς ἐποχῆς 1917 - 22, ἀπὸ τοὺς ὁποῖους κατ' οὐσίαν συντίθεται ὁλόκληρος ἡ μέχρι σήμερον πολιτικὴ μας ἱστορία. Μὲ ἀκριβειαν ἰδιαιτέρως ἐπιμελημένην καὶ εὐσυνειδησίαν ἱστορικὴν, ὁ κ. Δαφνῆς παρέχει εἰς τὸν πρῶτον τόμον τοῦ ἔργου τοῦ τὴν ἀλληλουχίαν τῶν γεγονότων ἀπὸ τῆς καταστροφῆς τοῦ 1922 μέχρι τῆς ἐκλογικῆς ἐπικρατήσεως τοῦ Ἐλ. Βενιζέλου εἰς τὰς ἐκλογὰς τοῦ 1928.

Ἡ μέθοδος τοῦ εἶναι ἀναλυτικὴ καὶ ἀφηγητικὴ, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δίδει εἰς τὸ σύγγραμμα μίαν ἀδιάκοπον φυσικὴν ροὴν καθιστῶσαν τὴν ἀνάγνωσιν εὐκολωτέραν καὶ εὐχάριστον. Ἄλλ' ὑπὸ τὴν χρονολογικὴν ἀλληλουχίαν τῶν γεγονότων καὶ τὸν ἐπιφανειακῶς ταραχώδη καὶ ἀσύντακτον ροὴν τῶν, βλέπει κανεὶς νὰ διαγράφεται τὸ νῆμα τῆς ἱστορικῆς τῶν πραγμάτων ἀναγκαιότητος, προδίδον ἀθελήτως ἴσως, τὴν βαθυτέραν σκέψιν τοῦ συγγραφέως. Καὶ αὐτὸ δίδει εἰς τὸ ἔργον τοῦ κ. Δαφνῆ μίαν ἰδιαιτέραν ἱστορικὴν ἀξίαν. Διότι φέρει εἰς τὴν προσοχὴν ὅσων θέλουν νὰ μελετήσουν πραγματικῶς τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, τὰς ἐσωτερικὰς ἱστορικὰς ἀναγκαιότητας τῆς ἐπαναστατικῆς ἀνωμαλίας ἢ ὁποῖα ἤρχισε τῷ 1922 διὰ νὰ τελει-

ώσῃ κατ' οὐσίαν μόνον μὲ τὸ τέλος τοῦ ἀνταρτοπολέμου τῷ 1949.

Ὁ κ. Δαφνῆς δὲν λαμβάνει θέσιν κριτικὴν ἀπέναντι τῆς ἐπαναστάσεως. Τὴν δέχεται ὡς γεγονὸς—φυσιολογικὸν ξέσπασμα προϋπαρξασῶν ἀνωμαλιῶν—καὶ ἀφηγεῖται τὰς συνεπειὰς τῆς—τὰς ἀμέσους ἐπιδράσεις καὶ τὰ ἐπιτεύγματά τῆς, ὅπως καὶ τοὺς ἐμμέσους μακρυνοὺς ἀντικτύπους τῆς. Δέχεται τὸ βασικὸν ἐπίτευγμα τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1922 ἐφ' οὗ ἐλάχιστοι εἶναι σήμερον δυνατόν νὰ διαφωνήσουν: Τὴν ἀνασύνταξιν τοῦ στρατοῦ καὶ τὴν διευκόλυνσιν τῆς ἐκκαθαρίσεως τῆς ἐθνικῆς μας χρεωκοπίας διὰ τῆς συνθήκης τῆς Λωζάνης. Ἀπὸ τὴν ἀφήγησιν ὅμως τῶν περαιτέρω ἀνεξίτητων τῆς Ἐπαναστάσεως, ὁ συγγραφεὺς ἐμφανίζει ἐν ὅλῃ τῶν τῇ πληρότητι τὰς ἀμειλίκτους δυναμικὰς ἀναγκαιότητας ἃς ἔθεσεν εἰς κίνησιν ἡ βία ἀνατροπὴ τῆς συνταγματικῆς νομιμότητος τῷ 1922. Ἡ ἐπανάστασις ὑπεσχέθη ὅπως γράφει ὁ κ. Δαφνῆς «νὰ ταχθῇ ὑπεράνω κομμάτων... νὰ ἐπιτύχῃ ἀφαίρεσιν τοῦ διοικησίν... νὰ μὴ λησμονήσῃ ὅτι ἐπρόκειτο περὶ μεταβατικῆς καταστάσεως». Ταχέως ὅμως «ἐλησμόνησε τὰς ἐπαγγελίας τῆς ὅταν οἱ ἄνθρωποι τῶν παρασκηνίων κατῶρθωσαν νὰ ὑπαγορεύσουν τὰς ἀποφάσεις τῆς». Οἱ «ἄνθρωποι τῶν παρασκηνίων» ὅμως δὲν ἦσαν ἄλλο τι παρὰ αὐτοὺς ὁ ἀμειλικτὸς δυναμισμὸς τῶν ἐπαναστατικῶν φαινομένων. Ἡ ἐπανάστασις ἤθελε ἐν πρώτοις θύματα διὰ νὰ ζήσῃ καὶ νὰ κρατήσῃ τὴν δυναμικὴν τῆς ἐνότητά. Ὅπως ἔγραψεν ὁ Fouché διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ Λουδοβίκου 16ου. «Ἡ καρατόμησις τοῦ Βασιλέως ἐχρησίμευσε διὰ νὰ δώσῃ τὴν ὁρμὴν διὰ νὰ ὑπερνικήσῃ τὰς ἐπαναστατικὰς δυσχερείας νὰ ξεπεράσῃ ὅλα τὰ ὅρια καὶ νὰ ἐκθέσῃ διὰ τοῦ ἐγκλήματος ὅλους τοὺς κορυφαίους τῆς ἐπαναστάσεως». Αἱ ἀντιδράσεις καὶ αἱ ἀκρότητες τρέφουν τὴν ἀδηφάγον φλόγα τῆς. Αὐτὸ συνέβαινε τῷ 1792 μὲ τὴν καρατόμησιν τοῦ Βασιλέως, ὅπως συνέβη καὶ τῷ 1923 μὲ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν Ἐξ. Μετὰ τὸ κίνημα τοῦ 1923, ἡ ἐκθρόνησις τοῦ Γεωργίου, ἡ προώθησις τῆς πολιτικῆς κινήσεως τοῦ Παπαναστασίου, ἡ δικτατορία τοῦ Παγκάλου κ.δ.κ.

Ἀλλὰ αἱ δυνάμεις ἀνασχέσεως προβάλλουν θάπτον ἢ βράδιον ἀπὸ τὰ ὑπολείμματα τῆς ἐκπεσούσης τάξεως πραγμάτων. Τὰ συντρίμματά τῆς ἀνασχηματίζονται, καὶ εὐρύνονται ἀπὸ ἐπαναστατημένους συντηρητικοὺς τοὺς ὁποῖους ἀρχίζει ὀλίγον κατ' ὀλίγον νὰ φοβίξῃ ὁ ἐκτροχιασμὸς ἀπὸ τὸν ἐσωτερικὸν κατατεμαχισμὸν τῆς ἐπαναστάσεως ἀπὸ τὴν φιλήσυχον ροπὴν τῆς μεγάλης μικροαστικῆς μάχης ἀπὸ τὰς ἐξωτερικὰς διαβρώσεις ἀπὸ τοὺς «ἐπιτυχόντας» καὶ τοὺς «φθάσαντας» εἰς τὰ ἀνώτερα στρώματα τῆς πολιτικῆς δυνάμεως καὶ τῆς εὐζωίας. Ὅλοι αὐτοὶ τώρα θέλουν τὴν τακτοποίησιν τῆς καταστάσεώς των, καὶ τὴν ἀναζητοῦν εἰς τὴν «ἀποκατάστασιν τῆς ὁμαλότητος». Καὶ ἐδῶ ἀρχίζει τὸ συνταρακτικὸν δράμα τῆς Ἐπαναστάσεως, τὸ ὁποῖον καλύπτει ὁλόκληρον τὸν α' τόμον τῆς «Ἑλλάδος μεταξὺ δύο πολέμων» ἢ ρῆξις δηλ. μεταξὺ τῶν φορέων τοῦ δυναμισμοῦ τῆς καὶ ὅσων διὰ ἀφόρους λόγους θέλουν τώρα νὰ τὴν δαμάσουν.

Ἄλλοτε διὰ τοῦ Ζαῖμη (1923), ἄλλοτε διὰ τῆς «Οἰκουμένης» τῷ

1926, διὰ τοῦ Ε. Βενιζέλου τέλος εἰς τὰ 1928, αἱ δυνάμεις ἀνασχέσεως καὶ παγιοποιήσεως προσπαθοῦν νὰ ἐπιβάλουν τὰς θελήσεις των. Πρὸς στιγμὴν τὸ ἐπιτυχάνουν μὲ τὰς ἐκλογὰς τῷ 1926 αἵτινες κατὰ τὴν πούριτανικὴν ἔκφρασιν τοῦ κ. Δαφνῆ «ἀπέδιδον τὴν θέλησιν τοῦ Ἑλλήν. Λαοῦ ὅπως ἡ πολιτικὴ τῆς χώρας κινήθῃ ἐκτὸς τῶν πλαισίων τῶν ἀντιθέσεων τοῦ παρελθόντος».

Εἰς τὸ σημεῖον ὅπου ὁ πρῶτος τόμος τελειώνει ὁ ἀγὼν αὐτὸς μεταξὺ τοῦ ἐπαναστατικοῦ δυναμισμοῦ καὶ τῆς «ὀμαλότητος» εἰς τὴν ὁποίαν ἐκφράζεται ἡ παγιοποίησις τῆς νέας πολιτικῆς καταστάσεως, φαίνεται νὰ ἔφθασεν εἰς τὸ τέρμα του καὶ τὸ ἐπαναστατικὸν δράμα τῶν ἐτῶν ἐκείνων - τὸ ὁποῖον εἶναι καὶ τὸ δράμα ὅλων τῶν ἐπαναστάσεων τῆς ἱστορίας - ὅλο κληρώνει τὴν προσωρινὴν του ἱστορικὴν ἀνακύκλωσιν. Ἡ ἔννοια τῆς ἐκλογῆς τοῦ 1928 εἶναι σαφής. «Ὁ Βενιζέλος ἐνεφανίσθη ὡς ὁ μόνος ποῦ θὰ ἡμποροῦσε νὰ ἐπιβληθῇ ἐπὶ τῶν «παραγόντων». . . . νὰ ἐκκαθαρίσῃ τὴν διοίκησιν νὰ ἀποκαταστήσῃ τὴν τάξιν» - νὰ θέσῃ δηλ. τέρμα εἰς τὴν ἀπὸ τοῦ 1922 ἐπαναστατικὴν ἀνωμαλίαν. Καὶ δι' αὐτὸ παρασύρει μὲ μέρος τὸ του ὅλους. ὅσοι θέλουν πλέον νὰ ζήσουν ἥσυχοι. Θὰ ἐξακολουθήσῃ ἐπὶ ἔτη μακρὰ ἡ ἀνωμαλία αὐτὴ ὑπὸ νεωτέρας μορφῆς - μέχρι σήμερον κατ' οὐσίαν· ἀλλ' ἡ ἡμερομηνία τοῦ 1928 μὲ τὴν ἐπιφανειακὴν ὀλοκλήρωσιν τοῦ ἱστορικοῦ κύκλου τῆς ἐπαναστάσεως, εἶναι ἀρκετὴ διὰ νὰ δώσῃ τὴν εἰκόνα τοῦ συνόλου - ἀλλὰ καὶ νὰ φανερώσῃ τὴν βασικὴν ματαιότητα τῆς ἐπαναστατικῆς διαδικασίας! . . .

Τὰ προβλήματα παρέμειναν, πράγματι, ἐκπληκτικῶς ἀναλλοίωτα· καὶ αὐτὴ ἡ προσωπικὴ σύνθεσις τοῦ πολιτικοῦ κόσμου ἔμεινε σχεδὸν ἡ ἴδια μετὰ τοῦ 1917 καὶ τοῦ 1928. Αἱ κοινωνικαὶ καὶ οἰκονομικαὶ ἀλλοιώσεις τῆς χώρας κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν ἐκινήθησαν εἰς τὰ περιθώρια τῆς πολιτικῆς τῆς ἐξελίξεως. Καὶ δύναται τις βλέπων ὅλα αὐτὰ μὲ τὴν ἀπόστασιν τοῦ χρόνου, νὰ διερωτηθῇ ποῖα ὑπῆρξε ἡ ἱστορικὴ ἔννοια καὶ ποῖα ἡ ἀποστολὴ τῆς ἐπαναστατικῆς ἐκείνης περιόδου.

Φθάνει κανεὶς ἀθελήτως ἀνασκοπὼν τὰ γεγονότα ἐκεῖνα εἰς τὴν μνημειώδη ἀνάλυσιν τῶν ἐπαναστατικῶν κρίσεων τοῦ Burckhardt ἀπὸ τὰς ἡρωϊκὰς τῶν στιγμῶν ὅπου «τὸ πάθος ἀγιάζει καὶ τὸ ἔγκλημα», μέχρι τῆς στιγμῆς ὅπου οἱ ἄνθρωποι λησμονοῦν τὴν ἐπανάστασιν καὶ ζητοῦν τὴν νομιμότητα.... διὰ νὰ ἐξασφαλίσουν τὰ κτηθέντα δι' αὐτῆς. Καὶ ἔρχεται οὕτω ἡ ἀφύπνισις ὅταν «τὸ ἀπομένον ὀριστικὸν κατάλοιπον τῆς ὅλης διαδικασίας ἐμφανίζεται ἐκπληκτικῶς ἀσήμαντον ἐν ἀναλογίᾳ πρὸς τὴν καταβληθεῖσαν προσπάθειαν». Ἡ Σκέψις προβαίνει τότε ἐκ τῶν ὑστέρων εἰς ἓνα νοερὸν ἰσολογισμόν μεταξὺ τῶν θυμάτων τὰ ὁποῖα ἡ ἐπαναστατικὴ διαδικασία ἐδημιούργησε, τῶν παθῶν τὰ ὁποῖα ἐξαπέλυσε διὰ νὰ τυραννοῦν καὶ τὰς ἐπερχομένας ἀκόμη γενεάς, μὲ τὰ φαντάσματά των καὶ τὰς βιαιὰς ἀντιδράσεις των, καὶ συγκρίνει ὅλα αὐτὰ πρὸς τὰς ὀλίγας τελικὰς «κατακτήσεις» τῆς εἰς τὸ βάθος τῶν ὁποίων προβάλλουν νέα προβλήματα καὶ νέαι

ἀδικίαι! Ἡ ἐλευθερία, ἡ δικαιοσύνη, τὰ αἰώνια αὐτὰ κίνητρα τὰ ὁποῖα ἐξήγειραν πάντοτε τοὺς λαοὺς, προβάλλουν καὶ πάλιν ἀνικανοποίητοι καὶ ἀπαιτητικαὶ ὅταν σβύσῃ ἡ φαντασμαγορία τῆς βιαιᾶς ἀπολυτρώσεως. Ὁ πεζώτερος δρόμος τῆς βαθμιαίας ἐν τῇ νομιμότητι ἐξελίξεως, καταλήγει οὕτω νὰ εἶναι ὁ μόνος δρόμος τῆς πολιτικῆς σοφίας. «Ἡ ἐλευθερία δὲν εἶναι δυνατὴ παρὰ ὑπὸ ἐν καθεστῶς νόμιμον εἴτε εἶναι μοναρχικὸν εἴτε εἶναι δημοκρατικὸν» (Gulielmo Ferrero).

Διὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1922. αὐτὸ δύναται νὰ λεχθῇ μὲ ἀκόμη μεγαλύτεραν αὐθεντίαν. Διότι ἡ ἐπανάστασις ἐκείνη δὲν εἶχε κοινωνικὸν περιεχόμενον. Δὲν ἐπρόκειτο νὰ φέρῃ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν νέας τάξεις νὰ ἀπολυτρώσῃ ἀνδρωθείσας καταστάσεις, νὰ ἀλλάξῃ τὸν ρυθμὸν τῆς ζωῆς καὶ τῆς σκέψεως. Ἀπετέλεσε ἀπλῶς μίαν ἀπὸ τὰς πολλὰς ἀντιδικίας τοῦ 1915, καὶ ἂν ἥσκησεν ἐπὶ τῶν πραγμάτων τῆς χώρας μίαν - σημαίνουσαν - κοινωνικὴν ἐπίδρασιν, αὕτη συνίστατο εἰς τὸ ὅτι ἐβάθυνε, διεπλάτυνε καὶ ἐδηλητηρίασεν ἔτι μᾶλλον τὰ σχίσματα εἰς τοὺς κόλπους τῆς ἀστικῆς τάξεως διὰ νὰ τὴν φέρῃ ἀκόμα ἀσθενεστέραν πρὸ τῶν ἀληθινῶν κοινωνικῶν συγκρούσεων τῆς ἐποχῆς μας.

Τὸ βιβλίον τοῦ κ. Δαφνῆ ἀνοίγει τὴν σκέψιν πρὸς ὅλα αὐτὰ τα συμπεράσματα. Τὴν ὁδηγεῖ χωρὶς βαθείας προκαταλήψεις, μὲ ἀληθινὴν πνευματικὴν ἐντιμότητα καὶ ἱστορικὴν εὐσυνειδησίαν. Καὶ ὁ συγγραφεὺς ἀδιαφόρως ποῦ θὰ καταλήξῃ ὁ ἀναγνώστης ἀφομοιώνων τὸ πλούσιον ὕλικόν τοῦ ὁποῖον τοῦ παρέχει, ἀδιαφόρως τῶν ἐπιφυλάξεων ἃς δύναται νὰ ἔχῃ ἐπὶ τῶν χαρακτηρισμῶν του δι' ὠρισμένα πρόσωπα καὶ γεγονότα, προσφέρει ἀφθόνους δυνατότητας διὰ τὴν ἐμβάθυνσιν ἐπὶ τῶν συμβάντων τῆς ἐποχῆς μας. Αὐτὸ καὶ μόνον θὰ ἴσκει διὰ νὰ καταστήσῃ τὸ ἔργον του ἐν ἀπὸ τὰ σημαντικὰ ἔργα τῆς συγχρόνου ἱστοριογραφίας.

ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ τῶν ΝΕΩΝ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΣ καὶ ΣΩΜΑΤΙΚΩΣ ΙΚΑΝΟΙ ΣΤΕΡΟΥΜΕΝΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἡ ἐξελιγμένη Δημοσία Συνείδησις τῆς ἐποχῆς μας δὲν συγχωρεῖ ὅπως ἀφίνωνται ἀπροστάτευτα καὶ λιμοκτονοῦν μέλη τῆς Κοινωνίας τὰ ὁποῖα εἶναι διατεθειμένα καὶ προσφέρωνται νὰ ἐργασθῶν, ἀλλὰ τὰ ὁποῖα δὲν εὐρίσκουν ἐργασίαν, οὔτε σωματικὴν οὔτε πνευματικὴν.

Αἱ ὁργανωμένοι εἰς Κράτη Κοινωνίαι τῶν ἀνθρώπων, ἀπὸ τὴν ἀπόλυτον πολιτικὴν καὶ Οἰκονομικὴν ἐλευθερίαν τοῦ παρελθόντος αἰῶνος καὶ τὰς Χριστιανικὰς ἀρχὰς ἐξελισσόμεναι, ἀνήγαγον εἰς νομικοὺς θεσμούς, ἠθικὰς ἄλλοτε ὑποχρεώσεις τῶν συμβιούντων ἀτόμων ἐναντι ἀλλήλων καὶ τοῦ πληθίον, πραγματοποιούμενας παρεμβάσει τοῦ Κράτους.

Τὸ Σύνταγμα τῆς Βαϊμάρης τὸ πρῶτον, διὰ τοῦ ἀρθροῦ 163 ἐπισημοποίησε τὴν καὶ εἰς ἄλλα Κράτη ἀναγνωριζομένην ὑποχρέωσιν τῆς πολιτείας ὅπως λαμβάνῃ φροντίδα διὰ τὴν χορήγησιν ἐρ-

γασίας, καὶ ἐφ' ὅσον δὲν καθίσταται τοῦτο δυνατόν ἀναλαμβάνει τὸ Κράτος τὴν ὑποχρέωσιν διὰ τὴν συντήρησιν παντὸς προσφερομένου νὰ ἐργασθῇ. Καὶ τοῦτο πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ συνόλου τῶν ἀποτελούντων τὸ Κράτος πολιτῶν διότι ἡ Ἱστορία ὅλων τῶν ἐπαναστατικῶν καὶ ἀνατρεπτικῶν κινήσεων ἔχει καταδείξει ποῖον μέγαν κίνδυνον ἐγκλείει διὰ τὸ σύνολον τῶν πολιτῶν ἡ ἐκ τῆς ἀνεργίας ἀπαθλίωσις τῶν ἀνθρώπων.

Ὁ ὁργανισμὸς τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας (1935) κατέστησε παρ' ἡμῖν τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο ἀρμόδιον «διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς τύχης τῶν ἀσθενεστέρων οἰκονομικῶς τάξεων καὶ ἰδίως τοῦ ἐργαζομένου ἀνθρώπου, καὶ τὴν αὔξουσαν συμμετοχὴν αὐτοῦ εἰς τὰ ἀγαθὰ τοῦ νεωτέρου πολιτισμοῦ».

Ὡς μέρος, καὶ δὴ τὸ σημαντικώτερον τῆς γενικῆς πολιτικῆς τοῦ Κράτους, ἡ φροντίς διὰ τὰ ἀσθενέστερα οἰκονομικῶς μέλη τῆς Κοινωνίας τὰ ὅποια ἀποτελοῦν τὴν εὐρεῖαν βάσιν τῆς Κοινωνικῆς πυραμίδος δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ὑπόθεσις μιᾶς τάξεως, τῆς ἐργατικῆς, καὶ ἀκόμη περισσότερον ἐνὸς κόμματος. Εἶναι γενικὴ ὑπόθεσις περιλαμβάνουσα, πάντας τοὺς πολίτας ἀπὸ τοῦ ἐργάτου μέχρι τοῦ ἐπιστήμονος καὶ ὡς τοιαύτη θὰ πρέπει ν' ἀντιμετωπισθῇ, διὰ δημιουργίας προσφόρων ὁργάνων μὲ εἰδίκευσιν καὶ κύρος, μὲ ἐνιαίαν κατεύθυνσιν, ἐπὶ ἐκάστου τομέως εἰς τῶν ὁποίων εἶναι ὁ τομεὺς τῆς ἀνεργίας.

Πρέπει νὰ στηρίζεται ἡ ὁργάνωσις εἰς μελετημένην διαδικασίαν, μὲ ἐγγυήσεις ἀντικειμενικότητος καὶ δικαιοσύνης ἐναντι τῶν ἀτόμων καὶ τῶν ἐκάστοτε παρουσιαζομένων ἀναγκῶν καὶ ἀπαιτήσεων τῆς πραγματικότητος, πρὸς ἀκριβῆ διάγνωσιν καὶ ἐπιτυχῇ ἀντιμετώπισιν τῶν καταστάσεων μέσῳ λογικῶς θεμελιωμένου συστήματος τρόπου ἐνεργείας καὶ μέτρων ἐξυπηρετούντων τὴν ὕλικὴν καὶ πολιτιστικὴν ἀγωγὴν τῶν ἐργαζομένων πνευματικῶς καὶ σωματικῶς.

Παρ' ἡμῖν τὰ ἐκάστοτε λαμβανόμενα μέτρα, ἐπὶ τοῦ τομέως τῆς εὐρέσεως ἐργασίας οὔτε συνέπειαν παρουσιάζουν, οὔτε τοὺς σκοποὺς ὑπηρετοῦν, οὔτε μετέβαλεν τὴν κατάστασιν ὁ νεαρὸς νόμος περὶ ὁργανισμοῦ ἀπασχολήσεως καὶ ἀνεργίας.

Ἐπὶ τοῦ τομέως δὲ τῆς συντηρήσεως τῶν ἐργαζομένων κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀνεργίας, κατήντησαν ἀπὸ μέτρα συντηρήσεως τῆς ἐργατικῆς δυνάμεως καὶ προπαρασκευὴν ἀνωτέρας ἀποδόσεως τῆς, εἰς τοιαῦτα ἐκμεταλλεύσεως τοῦ θεσμοῦ ὑπὸ τῶν ἐπιτηδείων. Παρ' ὅτι ἰδιαίτερα ἔπρεπε νὰ καταβληθῇ φροντίς, ὅπως τὸ πολύτιμον ἀγαθόν, τὸ ὅποιον κατέχει ἐν τῷ συνόλῳ τῆς Ἑλλην. Οἰκονομίας, τοῦτέστι ἡ Ἑλληνικὴ Ἐργατικὴ Δυναμικότης ἀξίας ἀνωτέρας τῶν Χρηματικῶν Κεφαλαίων, διατηρηθῇ μὲ μεγίστην ἐπιμέλειαν, ἀφίνεται νὰ διοχετευθῇ διὰ τῆς μεταναστεύσεως εἰς ξένας χώρας καὶ νὰ σαπίσῃ εἰς τὴν ἀθλιότητα τῆς πτώχειας καὶ μαρασμοῦ.

Αἱ δυσκολίαι τὰς ὁποίας συναντοῦν οἱ 70.000 περίπου ἀνδρούμενοι κατ' ἔτος νέοι διὰ νὰ θεμελιώσουν ἐπὶ ἐνὸς στοιχειώδους πόρου ζωῆς τὸ μέλλον των, παρὰ τὰς δυνατότητας τὰς ὁποίας ἔχουν καὶ τὴν θέλησιν νὰ τὰς ἀξιοποιήσουν δι' ἐργασίας εἶναι ἀνεπὲρ βλητοί. Ἡ ἀγροτικὴ ἰδιοκτησία τεμαχισθεῖσα

εἰς τοὺς πλέον μικροὺς κλήρους, εἶναι ἀνεπίδεκτος μικροτέρου τεμαχισμοῦ. Ἡ ὑπαιθρος ἐὰν δὲν ληφθῇ σύντομα μέτρα ἐντατικῆς μὲν ἐκμεταλλεύσεως τῶν πεδινῶν περιφερειῶν, ἀξιοποιήσεως δὲ τῶν ἡμιορεινῶν καὶ ὄρεινῶν διὰ τῆς δροκαλλιέργειας καὶ κτηνοτροφίας δὲν δύναται νὰ κρατήσῃ τὰς γεννεὰς τῶν νέων ἀγροτῶν.

Οἱ ἐπιστήμονες μετὰ μακρὰς σπουδὰς μαθαίνονται ἀντιλαμβανόμενοι ὅτι εἴτε λόγῳ πληθωρισμοῦ εἰς τὰ διάφορα ἐπαγγέλματα εἴτε λόγῳ περιορισμοῦ θέσεων καὶ ἐργασιῶν δὲν ἔχουν τὴν δυνατότητα ν' ἀπασχοληθοῦν.

Ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας οἰκονομικῆς δυσπραγίας ἥτις δημιουργεῖ συναισθήματα ἐξουθενώσεως δὲν εἶναι παράδοξον τὸ ὅτι οἱ Νέοι προσανατολίζονται καὶ τείνουν εὐήκοον οὕς εἰς θεωρίας ἀνατρεπτικῆς τῆς καθεστηκυίας τάξεως ὡς διέξοδον καὶ ἐκ τούτου τὸ Κοινωνικὸν πρόβλημα γιγαντοῦται ἐκτρεφόμενον ἐκ τῆς ἀδυναμίας, ἀντιμετωπίσεως τοῦ ὑπὸ τῶν ἐκάστοτε Κυβερνήσεων.

Ἡ λύσις τοῦ προβλήματος τῶν Νέων δὲν δύναται νὰ ἀναζητηθῇ εἰς μονομερῆ μέτρα. Θὰ ἀντιμετωπισθῇ ἐντὸς τοῦ ὅλου προβλήματος τῆς ἐγκαινιάσεως ΝΕΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ ἡ ὁποία θὰ ἀγκαλιάξῃ ὅλα τὰ προβλήματα τῆς γεννεᾶς μας. Θὰ πρέπῃ νὰ ἐκταθῇ εἰς τὴν ζωὴν τοῦ νέου ἀπὸ τῆς σχολικῆς τοῦ ἡλικίας, τῆς κατευθύνσεως τῶν σπουδῶν του, τῆς ἐποπτείας τῆς ἐκπαιδευτικῆς σταδιοδρομίας του, τῆς ἀπασχολήσεως καὶ τοῦ ἐξωραϊσμοῦ τῶν ὥρων τῆς σχολῆς του, τῆς ἐπιδόσεώς του εἰς τὸν ἀθλητισμόν, μέχρι τῆς ἐξευρέσεως ἐργασίας ἐπὶ τῇ ἀποπερατώσει τῶν σπουδῶν του. Ἀποτελεῖ ἐν σύνολον κοινωρικῆς διὰ τὴν νεότητα πολιτικῆς, τὸ ὅποιον ὁλοκληροῦται διὰ τῆς βαθμιαίας ἀναπτύξεως ὅλων ἐκείνων τῶν οἰκονομικῶν δυνατοτήτων αἱ ὁποῖαι θὰ μειώσουν τὴν ἀφόρητον δημογραφικὴν πίεσιν ὑπὸ τὴν ὁποίαν διατελοῦμεν. Ἀλλὰ τῆς τελευταίας ταύτας προσπάθειας ἡ ἀπόδοσις θὰ εἶναι βραδεῖα καὶ περιορισμένη. Ὅλα τὰ ἄλλα ὅμως, εἶναι ἄμεσα καὶ ἔπρεπε οὕτως ἢ ἄλλως νὰ εἶχον γίνῃ ἀντικείμενον μερίμνης συστηματικῆς, ἀπὸ ἐν συγκεκριμένον κρατικὸν ὄργανον τοποθετημένον ὑπὸ ἐν πρόσωπον μεγάλης πνοῆς καὶ δημιουργικῆς ἱκανότητος.

Π. Σ.

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΣΗΜΑΙΝΟΝΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Ἐπελθοῦσαι εἰς τὴν Ἀμερικανικὴν οἰκονομίαν μεταβολαί. Κατανέσεις προβλημάτων Εὐρωπαϊκῶν χωρῶν. Εἰς ἰδιαίτερον τεύχος ἐκκυκλοφόρησε ἡ διάλεξις τοῦ Διοικητοῦ τῆς Chase National Bank τῆς Ν. Ὑόρκης κ. Μ. Loy, πρὸ τοῦ Συνδέσμου Ἀμερικανῶν Τραπεζιτῶν, τὴν 19ην Ὀκτωβρίου 1954. Ὁ ἀγορητὴς ἐκθέτει νὰ ἐπεμβαίῃ σταθεροποιητικῶς εἰς τὴν ἀμετάσταναν διασυγείας τὰς ἐπελθοῦσας εἰς τὴν Ἀμερικανικὴν οἰκονομίαν μεταβολὰς ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ αἵματος ὡς ἐκ τῆς αὐξήσεως τοῦ πληθυσμοῦ καὶ τῆς μετακινήσεώς του, καὶ τῶν χωρῶν, αἱ ὁποῖαι ἐφθασαν τὴν ὑψηλὴν

τέραν στάθμην διαβίωσης. Είναι εκείνοι αιτίες έλαβαν τα δραστηριότερα μέτρα προς καταπολέμησην του πληθωρισμού.»

Τò σπουδαιότερον μέρος της λίαν αξιο-προσέκτου διαλέξεως αυτής, είναι τò δεύτερον όπου ο κ. Μ. Λογ, εξετάζων τόν ιδύνοντα ρόλον των Ήνωμ. Πολιτειών έν τῷ κόσμῳ, συνιστά κατανόησιν των ιδιαίτερων προβλημάτων και της νοοτροπίας των περισσοτέρων ευρωπαϊκῶν χωρῶν.

Δυνατότητες της πολιτικής του Δυτικού Κόσμου, έναντι της Σοβιετικής επεκτάσεως.

Είς έκτενη μελέτην του άλλοτε έν Μόσχα Ἀμερικανοῦ Πρεσβευτοῦ τοῦ κ. Kennan δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ εβδομαδιαῖον παράρτημα της γερμανικῆς ἐφημερίδος Das Parlament της 9ης Φεβρουαρίου ἐ.ξ. εξετάζονται αἱ δυνατότητες της πολιτικῆς του Δυτικοῦ κόσμου έναντι της Σοβιετικῆς ἐπεκτατικῆς πολιτικῆς.

Ὁ κ. Kennan ἀφοῦ διαπιστώνει ὅτι ἡ Σοβιετικὴ πολιτικὴ δὲν ἐσημείωσε κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη προόδους έν τῇ Δυτικῇ Εὐρώπῃ προβαίνει εἰς τὴν ἄκρως ἐνδιαφέρουσαν παρατήρησιν ὅτι τὸ Κρεμλίον δὲν ἐμπιστεύεται τὰ τοπικά κομμουνιστικά κόμματα των δορυφόρων κρατῶν και δὲν θὰ τὰ ἐβλεπεν εὐχαρίστως καταλαμβάνοντα τὴν ἐξουσίαν. Ὅ,τι ἐπιθυμεῖ νὰ ἐπιτύχῃ δι' αὐτῶν εἶναι ἀπλῶς ἡ σύγχισις και ἡ χαλάρωσις της πολιτικῆς της ἀντιστάσεως των ἐθνικῶν κυβερνήσεων των δυτικῶν κρατῶν.

Ὁ ἀγὼν ἐπομένως πρὸς ἀνάσχεσιν της ἐπεκτατικῆς πολιτικῆς τοῦ Κρεμλίνου ἔχει τὸ ἐπίκεντρον του, ἐντὸς αὐτῶν των δημοκρατικῶν κρατῶν, ὅπου και δίδεται κυρίως ἡ μάχη πρὸς τὸν κομμουνισμόν. «Ἡ λύσις τοῦ προβλήματος της ἀποκρούσεως της πολιτικῆς τοῦ Κρεμλίνου ἐξαρτᾶται έν τέλει ἐκ των ἀντιδράσεων αὐτῶν τούτων των χωρῶν τοῦ ἐλευθέρου κόσμου». Δεδομένου δὲ ὅτι προληπτικός πόλεμος θὰ ἦτο κατὰ τὸν κ. Kennan ἀκατανόητος διὰ τὴν Δύσιν, και δὴ τὰς Ἕνωμ. Πολιτείας «δὲν μᾶς μένει τίποτε ἄλλο παρὰ ἡ ἐνίσχυσις των σχέσεων μας πρὸς τὰς ἄλλας χώρας τοῦ ἐλευθέρου κόσμου διὰ της

λήψεως παντὸς μέτρου τὸ ὁποῖον θὰ ἐνίσχυε τὴν αὐτοπεποίθησιν και τὸ θάρρος των μὴ κομμουνιστικῶν κρατῶν.»

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ἐλήφθησαν αἱ κατωτέρω εἰδικαὶ Ἐπιθεωρήσεις

ΚΑΠΝΙΚΗ Ἐπιθεώρησις: Μηνιαία Οἰκονομικὴ ἔκδοσις προστασίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Καπνοῦ ὑπὸ τὴν Διεύθυνσιν τοῦ κ. Βασιλείου Θεοδωρῆ (τεῦχος Φεβρουαρίου ἐ.ξ.)

ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΣ. Ὁργανον τοῦ Ἑλληνικοῦ κέντρου παραγωγικότητος (Τομ. Α φύλλα 4—5).

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΝΕΑ. Μηνιαία Φοροτεχνικὴ Οἰκονομικὴ και Κοινωνιολογικὴ Ἐπιθεώρησις (Ἰδρυτὴς Θ. Ρόζος) τεῦχος Φεβρουαρίου ἐ.ξ.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ. Ὁργανον Ἐρεῦνης των Οἰκονομικῶν Βιομηχανικῶν και Τεχνικῶν προβλημάτων της χώρας ὑπὸ τὴν Δοσιν κ. Σπύρου Βοβολίνῃ.

ΔΕΛΤΙΟΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ. Μηνιαία ἔκδοσις τοῦ τμημ. τύπου Α.Τ.Ε.

ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ. Μηνιαία ἔκδοσις τοῦ Ἰνστιτούτου Χημείας και Γεωργίας Ν. Κανελλόπουλος ὑπὸ τὴν Διεύθυνσιν κ. Στ. Ν. Κανονίδῃ.

ΑΛΙΕΙΑ. Ἐπιθεώρησις Ἑλληνικοῦ και Θαλασσίου πλοῦτου. Φύλλον Φεβρουαρίου 1955 ὑπὸ τὴν Διεύθυνσιν Β. Δ. Καστριώτῃ.

Τὸ ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΝ και ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ της Ἑθνικῆς Τραπεζῆς Ἑλλάδος και Ἀθηνῶν. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ έν ΕΛΛΑΔΙ.

Ἐκυκλοφόρησαν τὸ 3ον τεῦχος τοῦ Ἐπιτόμου Δεξικοῦ Δημητράκου (Κουρμούλη), τὸ 1ον τεῦχος ΜΙΑΟΥΛΗΣ (Σπ. Μελα), τὸ 66ον τεῦχος των Ἀπάντων Παπαδιαμάντη, τὸ 14ον τεῦχος (τελευταῖον) δ ΓΕΡΟΣ τοῦ ΜΩΡΙΑ, τὸ 5ον Ἀπάντων ΒΑΛΑΩΡΙΤΗΣ - ΒΙΖΥΗΝΟΣ, τὸ 50δον τεῦχος ΠΟΛΕΜΟΣ και ΕΙΡΗΝΗ, τὸ 46ον τεῦχος ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ, τὸ 16ον τεῦχος ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑΣ (ἐπανέκδ.) τὸ 19ον τεῦχος ΚΛΑΣΣΙΚΩΝ ΓΙΑ ΝΕΟΥΣ, και τὸ 54ον τεῦχος ΜΕΓΑΛΟΥ ἐννεατόμου ΔΕΞΙΚΟΥ (Βραδ. Ἀκαδημίας) Ἐκδόσεις Δ. Δημητράκου Α. Ε.

Διευθύνσεις κατὰ νόμον: Ὑπεύθυνος συμφώνως πρὸς τὸ ἀρθρ. 6 § 1 ν. 1092/1938 Διευθύνσεις ΠΑΝΟΥ Ε. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ κατοικία 88δς Ἴπποκράτους 9 τηλ. 614.431 ΑΘΗΝΑΙ Διευθ. Τυπογραφείου Διον. Πετσάλῃ κατοικία Ψαρομυλίκου 15 τηλ. 22.062 Ἀθῆναι, ΤΙΜΗ τεύχ. δρ. 3

Τὸ **ΟΡΥΚΤΟ ΕΛΑΙΟΝ**

ὅπου

ΔΙΠΛΑΣΙΑΖΕΙ

ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΟΥ ΚΙΝΗΤΗΡΟΣ ΣΑΣ

ΠΡΟΪΟΝ ΤΗΣ:

ESSAR

Σ. ΡΕΣΤΗΣ & ΣΙΑ

**ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΤΟΥ Κ. ΠΑΝ. Ν. ΠΙΤΙΝΕΛΗ**

**ΚΑΙ ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ
ΤΩΝ “ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΦΥΛΛΩΝ,”**

**ΑΠΟ
1 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1955
ΕΓΚΑΤΕΣΤΑΘΗΣΑΝ
ΕΙΣ ΤΟ
ΜΕΓΑΡΟΝ
ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΛΑΤ. ΚΛΑΘΜΩΝΟΣ
ΔΡΑΓΑΤΣΑΝΙΟΥ 4**

(ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ 6, 8, 10)

ΠΑΡΑΠΛΕΥΡΩΣ ΠΑΛΑΙΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ (ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΝ)

**Ο Κ. ΠΑΝ. Ν. ΠΙΤΙΝΕΛΗΣ
ΔΕΧΕΤΑΙ ΚΑΘ' ΕΚΑΣΤΗΝ
ΕΠΙ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙ 11 - 1.1)2
ΠΛΗΝ ΣΑΒΒΑΤΟΥ**

